

1974-1975 YILLARI AĞVA NEKROPOLÜ KURTARMA KAZISI RAPORU

TANJU ÖZORAL

1974 yılında Antalya ili, Kemer bucağına bağlı Ağva köyünde Necmi Can, tarlasında çalışırken bulunduğu M.Ö. VI. yüzyıla ait pişmiş toprak kabı (Res. 1) müzeye getirmesi üzerine, bu tarlada yapılan küçük bir sondajla burada bir nekropol olduğu tesbit edilmiş ve Kültür Bakanlığı izinleriyle 1974 ve 1975 yıllarında kurtarma kazısı yapılmıştır.

Ağva, Antalya'nın batı sahilinde ve Antalya'ya 46 km. uzaklıktadır. Doğuda deniz, diğer üç tarafı ise Beydağları ile çevrili küçük bir ovacıktır. Arazinin bilhassa denize yakın kısımları tamamen kumluktur. Kumluğun üzerinde teşekkül eden toprak tabakası burada ziraate özellikle narencive yetiştirilmesine ve turfanda sebzeciliğe imkân sağlamıştır.

Nekropol, takriben denizden 3 m. kadar yüksekliğe varan ve 500 m. çapında bir alanı kapsamaktadır.

Çalışmalar başkanlığımız altında, 1974 yılında arkeolog Selâhattin Erdemgil, Güler Kural, Altay Kiracıoğlu İlhan Ünlüsoy, antropolog Mustafa Gürdal, fotoğraf uzmanı arkeolog Mehmet Türkme ve mimar M. Necmi Açıkbaş, 1975 yılında ise Selâhattin Erdemgil, Mehmet Türkmen tarafından yürütülmüştür.

Kazı alanı (Res. 2), onar metrelik karelere bölünmüş, ilk yıl bunlardan E3, I3, H5 karelerinde, 1975 yılında ise A3, F3 E4, I6 ve C3-4 karelerinde çalışılmıştır (Plân. 1).

E3 açması (Plân. 2, Res. 3): Bu açmada + 170 cm. den itibaren mezarlar çıkmaya başladı ve burada 6 amphora (Res. 4), beş tuğla mezar, bir taş mezar bulundu. Ayrıca doğrudan gömmeye ait iki iskelet çıkarıldı. Mezarlar değişik yönlerde (Res. 3). Yalnız bir tanesinde bir pişmiş toprak yağdanlık ölü hediyesi olarak amphoranın içinde bulundu. Diğerlerinde hiçbir hediye yoktur.

Tuğlamezarlar ise + 130 cm. seviyede bulundu. Bunlardan bir tanesi iki tuğlalı, çocuk mezarı olarak kullanılmış, diğerleri ise üçer tuğladan yapılmıştır (Res. 5). Bu tuğla mezarların iki tanesinden ölü hediyesi çıkmıştır. Bunlar, bir lekythos (M.Ö. IV. yüzyıl) ve M.Ö. VI. yüzyıla ait tek kulplu bir testidir.

Taş mezardan M.Ö. IV. yüzyıla ait palmet motifli bir lekythos bulunmuştur. Doğrudan gömmeye ait iskeletlerin yanında ise hediye olarak bir koku kabı (Res. 6) ile bir tabak bulunmuştur. Bu açmanın D3 açması tarafına uzanan bir tuğla mezarın çıkarılması için D3 açmasına girilmiştir (Plân. 2). Burada bu tuğla mezar ile hemen dışında M.Ö. VI. yüzyıla ait iki kap bulunmuştur (Res. 7). E3 açmasında mezarların dışında M.Ö. IV. yüzyıla ait iki lekythos, birinci kazı katında bulunmuştur. Ayrıca münferit olarak M.Ö. VI. yüzyıla ait tek kulplu testi, bir çift kulplu kaba ait parçalar ve Hellenistik devre ait iki kase bulunmuştur.

13 açması (Plân. 3, Res. 8): Bu açmada + 130 cm. de üç tuğla bir taş mezar bir tane de yanında çok miktarda demir çiviye rastlanan bir iskelet bulunmuştur. Mezarlar açmanın 14 tarafındadır. Tuğla mezarlar üçer tuğlalıdır. Bu tuğla mezarlardan iki tanesinin içinde M.Ö. IV. yüzyıla ait birer lekythos bulunmuştur.

Taş mezardan hiçbir hediye çıkmamıştır. Taş mezarın kuzeyinde ve 50 cm. uzaklıkta bulunan iskeletin yanında çok miktarda demir çiviye rastlanmıştır. Bu durum ölünün ahşap bir sanduka ile gömüldüğünü ve zamanla ahşabın çürümüş olabileceğini akla getirmektedir.

16 açması (Plân 4): Bu açmada + 290 ile + 175 cm. arasında oniki adet amphora mezar bulundu. Amphoralardan onbir tanesi ticari amphora ve bir tanesi ise pithostur (Res. 9-10). Amphoralardan hiçbir hediye çıkmamıştır. Ayrıca 190 cm. seviyesinde üç adet iskelet bulunmuştur. Bunlardan iki tanesinde hediye çıkmıştır. Biri Hellenistik bir kâse diğeri ise bir koku kabıdır.

A3 açması : A3 açmasının XI-IV kısmı açıldı. + 138 cm. de bir tuğla mezar bulundu (Res.11). Bunun dışında herhangi bir buluntuya rastlanmadı. Mezarın bulunduğu seviyede taşlaşmış kum tabakası mevcuttur. Bu tabaka gerek mezar tuğlalarının ve gerekse iskeletin çürüyüp bozulmasına sebep olmuştur. Mezardan hediye olarak bir lekythosun dip parçası bulunmuştur.

C3-4 açması (Plân. 5): C3 ve 4 karelerinde L biçiminde bir alan açıldı. Buradaki çalışmanın gayesi, M.Ö. VI. yüzyıl kaplarının genellikle nekropolün bu kısımlarında bulunmuş olması, ayrıca Necmi Can'ın müzeye getirdiği kabın C3 karesinden çıkması nedeniyle nekropolün en eski bölümünün tesbitidir. Fakat buradaki çalışmalarda diğer açmalardan farklı sonuca götürecek herhangi bir buluntuya rastlanmadı. C3 bölümünde kırıklar halinde bir amphora gurubu, bir tuğla mezar ve iki iskelet

bulunmuştur. Herhangi bir hediyeye rastlanmamıştır.

C4 ise bir iskelet ile sertleşmiş kumdan oluşmuş konglemera levhalarından yapılmış lâhit biçiminde bir mezar bulunmuştur. İskeletin gömülmüş şekli oldukça ilginçtir. Gövdesi üzerine iki mezar tuğlası semerdam şeklinde kapatılmış, ayaklarına da bir yarım amphora dibi konmuştur (Res. 12). Doğu batı yönünde olan bu iskeletin ayak ucuna başı konmuş bir başka iskelet güneydoğu-kuzeybatı yönüne uzatılmıştır. Burada da bir hediye bulunmamıştır.

E4 açması (Res. 13) : Açmanın 1/2 kısmı açıldı. + 129 cm. de bir amphora mezar ve birden fazla çanak çömlekten meydana gelen bir gurup bulunmuştur. Bundan başka hiçbir buluntuya rastlanmamıştır.

F3 açması (Plân. 6, Res. 14): Bu açmada bir semerdam şeklinde tuğla mezar ile birisi dağılmış üç adet kare şeklinde tuğla mezar bulunmuştur. Kare mezarlar birer tuğlanın kare şeklinde konulmasıyla meydana getirilmiştir. Üzerleri gene birer tuğla ile kapatılmıştır. Bunlar çocuk mezarı olmalıdır. Bu açmada ayrıca iki iskelet de bulunmuştur. Bunlardan biri batı-doğu yönüne uzatılmış, kafatası üzerine bir yarım amphora konmuştur (Res. 15), diğeri ise kuzey-güney doğrultusundadır.

F5 açması (Res. 16-17): Bu açmada bir amphora mezar ve iki iskelet bulunmuştur. İskeletler dağınık vaziyette ve kemikler çürümüştür. Başka bir buluntuya rastlanmamıştır.

16 açması : Bu açmanın üst seviyelerinde çok sayıda etütlük keramik parçalarına rastlandı. Buna rağmen alt katlarda hiçbir buluntuya ve mezara rastlanmadı. Ancak açmanın H6 ya komşu profili üzerinde bir amphora tesbit edildi (Res.18). Ayrıca açmanın güney bölümünde doğu-batı yönüne uzatılmış iki iskelet ve bir baş bulunmuş-

tur. Başın gövdesi 17 açması profili altında devam etmektedir.

İki yıllık çalışmamız neticesinde Ağva nekropolünde iki tip gömme tesbit edilmiştir, 1. Kremasyon, 2. Doğrudan gömme.

1 — Kremasyon : Bu tip gömmede ticari amphoralar kül muhafazası olarak kullanılmıştır. Sadece bir tek pitos bulunmuştur. Nekropolde bir yanma izine rastlanmamaktadır. Ancak ölü bir başka yerde yakılarak, külleri amphoraya konduktan sonra buraya getirilip gömülmüş olmalıdır. Küller ve kemik artıkları amphoranın omuzu üzerinden bir kısmı kırılarak içine konulmaktadır. Bu kırık kısmı ile, ağzı başka bir amphora parçaları ile kapatılmaktadır. (Res. 19). Amphora mezar, toprağa gömüldükten sonra üzerine ve bazen de etrafına gayri muntazam moloz taşlar konulmaktadır (Res.20). Kazı sırasında yarım amphoraların bulunması ve bazı mezarların birkaç amphora kırıklarından meydana getirilmiş olması, bize bu amphoraların değişik zamanlarda tekrar kullanıldığını göstermektedir.

Ağva nekropolünde kül muhafazası olarak kullanılan ticari amphoralar üç gurupta toplanılabilir.

- a — Omuzdan aşağıya doğru daralan, armudi gövdeli ve sivri dipli (Res. 21),
- b — Silindirik gövdeli, keskin omuzlu ve kozalak tutamaklı (Res. 22),
- c — Keskin omuzlu, kalın armudi gövdeli ve kozalak tutamaklıdır (Res. 19).

Kremasyon gömmede rastlanan bu amphoralar bilinen hiçbir tipe girmemektedir. Bu amphoralar kalın ve şişman gövdelidir. Bilindiği gibi kalın ve şişman gövdeli amphoralar M. Ö. III. yüzyıldan önceye aittir.

Ancak ticari amphoraların gövdele-ri M.Ö. III. yüzyıldan itibaren incelenmeye başlamıştır. Bu nedenle Ağva nekropolünde bulduğumuz amphoraların tümü M.Ö. III. yüzyıldan önceye ait olmalıdır. Ayrıca Necmi Can müzemize getirdiği kabı, bir haşka kübün içinde bulunduğunu ifade etmiş ve sadece kırıklarının bir kısmını bulabildiğimiz bu kabın da bir ticari amphora olduğu anlaşılmıştır. Buna göre ticari amphoralar M.Ö. VI. ile III yüzyıl arasında bu nekropolde kullanılmıştır.

2 — Doğrudan gömme : Nekropolde kremasyon gömme ile birlikte doğrudan gömme görülmektedir. Bu şekil gömmede üç tipe rastlanmıştır.

a — Tuğla mezar . 55×60×5 cm. ebadındaki tuğlaların semerdam şeklinde kapatılması ile meydana getirilmişlerdir (Res. 5). Uzun kenarlarda üç tuğla bulunmaktadır. Baş ve ayak uçları ise birer tuğla ile kapatılmaktadır. Ölü bu mezarın içine sırt üstü uzatılmaktadır. Yalnız bir mezarda uzun tarafta iki tuğla mevcuttur ki, bu da bir çocuk mezarı olmalıdır. Bir diğer tuğla mezar tipi de dikdörtgen şeklindeki mezar tuğlalarının yan yana dizilerek tuğladan sanduka teşkil etmesidir ki, bunların üzerinde gene dikdörtgen tuğlalar bulunmaktadır (Res. 23). Semerdam şeklindeki tuğla mezarlarda bulunan ölüye hediyelerine göre bu tip mezarlar M. Ö. VI-IV. yüzyıla ait olmalıdır.

b — Taşmezarlar : Nekropolde üç adet taş mezara rastlandı. Bunlardan biri iri taş bloklarından yapılmıştır (Res. 24). Taşların iç tarafları işlenmiş dış doğru olan kısımları işlenmeden bırakılmıştır. Doğrudan doğruya kumluk arazi üzerine oturtulan bu taş mezar, yanlardan üçer tane, kısa kenarlardan birer tane bloğun yan yana konmasıyla yapılmış, sanduka biçimindedir. Mezarın üstü yine üç blok taş ile kapatılmıştır. Bu taş mezarın içinde herhangi bir ölü hediyesine rastlanmamıştır.

Taş mezarların diğeri ise küçük mclöz taşlardan yapılmıştır (Res. 25). Ölünün etrafına iri yuvarlak taşlar dizilmiş ve üzerine ince uzun taşlar konmuştur. Bu mezarın içinden M.Ö. IV. yüzyıla ait palmet motifli lekythos ölü hediyesi olarak bulunmuştur. Taş mezarların üçüncüsü ise ince kumlardan oluşmuş konglemera levhalardan yapılmıştır (Res. 26). Sanduka şeklindedir. Üzeri mezar tuğlası ile kapatılmıştır.

ç — Doğrudan gömme: İskeletini açılan bir çukura doğrudan doğruya uzatılması ile yapılan bir gömme şeklidir (Res. 27). Önceleri açılan bir çukura ölünün konması ile başlayan bu tip gömmede, sonraları nekropoldeki daha önceye ait mezar malzemelerinin kullanıldığı görülmektedir. Meselâ iki mezar tuğlasının ölümünün gövdesi üzerine semerdam şeklinde konması, (Res. 28) yarım amphoraların baş veya ayak üzerine konması gibi (Res. 15 - 19). Bu tip gömmenin nekropolün kullanma süresince devam ettiği anlaşılmaktadır. Kazı sırasında münferit olarak bulunan M.Ö. VI. yüzyıla ait kaplar, M.Ö. IV. yüzyıla ait kâseler doğrudan gömmede görülen ölüye ait hediyeler olmalıdır. Bununla birlikte, daha önceye ait mezarların sonradan kullanılması esnasında bu mezarlara ait hediyelerin, nekropolde gelişi güzel bırakılmasıyla da olabilir.

Ağva nekropolünde tesbit ettiğimiz mezar tipleri, aynı zamanlarda birlikte kullanılmışlardır. M.Ö. VI. yüzyıldan I. yüzyıla kadar kullanıldığı anlaşılan bu nekropolün yerleşme yeri henüz tesbit edilememiştir. Yakın çevrede herhangi bir antik şehir kalıntısına rastlanmakla birlikte bu yerleşme yerinin Ağva köyü altında olabileceği kanısındayız. Önümüzdeki yıllarda yapılacak kazılarla bu durum açıklığa kavuşacaktır.

BULUNTU KATALOĞU

PHİXİS :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 1 (Şekil 6, Res. 1)
 Env. No : 1-21-74
 Buluntu yeri : C/3
 Devri : M.Ö. VI. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 10 cm., Ağ. Ç : 7,8 cm., Ka. Ç : 12 cm., Kaide Ç : 4,9 cm.
 Tanımı : Deve tüyü hamurlu, boz astarlı, yuvarlak ağızlı, dik ağız kenarlı, keskin omuzlu, dibe doğru daralanan gövdeli, halka diplidir. Omuz üzerinde dalgalı şerit, gövde de ise omuzun hemen altında birbirine paralel ortadaki geniş olmak üzere üç şerit, dipte ise kaideyi de içine alan kahverengi geniş bir şerit bulunmaktadır. Kulpların üzerinde de aynı renkte kulplara dikey ikisi yanda birisi ortada üçer şerit bulunmaktadır.

PHİXİS :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 2 (Şekil 2, Res. 28)
 Env. No : 25-28-74
 Buluntu yeri : D/4
 Devri : M.Ö. VI. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 12 cm., Ç : 12 cm., Ağ. Ç : 7 cm., Dip Ç : 5,8 cm.
 Tanımı : Açık deve tüyü hamurlu, boz astarlı, dik ağız kenarlı, yuvarlak omuzlu, aşağıya doğru daralanan gövdeli, halka dipli, ince cidarlıdır. Omuz üzerinde dik çift kulp bulunmaktadır. Kırıklar halindedir, fakat noksanı yoktur.

LEKYTHOS :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 3 (Şekil 3)
 Env. No : 15-28-74
 Buluntu
 yeri : E/3
 Devri : M.Ö. IV. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük: 5,6 cm., Çap : 3.2
 rm., Ağ. Ç : 2 cm., Dip Ç :
 2,7 cm.
 Tanımı : Deve tüyü hamurlu kırmızı
 astarlı, astar pek az
 kısımda kalmıştır, konik
 ağızlı, uzun boyunlu, tek
 şerit kulplu, silindirik
 gövdeli, geniş halka dip-
 lidir. Gövde üzerinde
 gövdenin yarısını dolaşan
 iz halinde bir şerit bulun-
 maktadır. Ağızdan bir kıs-
 m kıraktır.

LEKYTHOS :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : (Şekil 4)
 Env. No : 16-28-74
 Buluntu
 yeri : E/3
 Devri : M.Ö. IV. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 6,4 cm., Ç : 4 cm.
 Dip Ç : 3.3 cm.
 Tanımı : Kırmızı hamurlu, siyah
 astarlıdır. Astar çok bo-
 zuktur. Uzun boyunlu, tek
 şerit kulplu basık silin-
 dirik gövdeli, geniş halka
 diplidir. Gövde üzerinde
 bir palmet motifi vardır
 fakat bozuk durumdadır.
 Ağız ve boynun bir bölü-
 mü noksandır.

LEKYTHOS :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : (Şekil 5, Res. 29)
 Env. No : 17-28-74
 Buluntu
 yeri : E/3

Devri : M.Ö. IV. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 8 cm., Ç : 6,3 cm.,
 Dip Ç : 3,4 cm.
 Tanımı : Kırmızı hamurlu siyah
 astarlıdır. Konik ağızlı,
 uzun boyunlu, tek şerit
 kulpludur. Gövde basit
 silindirik ve geniş halka
 diplidir. Cephede bütün
 gövdeyi kaplayan palmet
 motifi vardır. Astar yer
 yer dökülmüştür.

LEKYTHOS :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 6 (Şekil 6)
 Env. No : 27-28-74
 Buluntu
 yeri : I/3
 Devri : M.Ö. IV. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 8,2 cm., Ç : 4,6 cm.,
 Ağ. Ç : 3,2 cm., Dip Ç :
 3,5 cm.
 Tanımı : Deve tüyü hamurlu, ağız
 ve boynun yarısı ile kul-
 pun bir kısmı siyah as-
 tarlıdır. Konik geniş ağız-
 lı, uzun boyunlu, tek şerit
 kulplu, basık gövdeli hal-
 ka diplidir. Gövde üzeri
 siyah çizgilerle tamamen
 baklava dilimi motifi ile
 süslenmiştir. Ağız ve göv-
 de de kırıklar bulunmak-
 tadır.

LEKYTHOS :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 7 (Şekil7)
 Env. No : 28-28-74
 Buluntu
 yeri : I/3
 Devri : M.Ö. IV. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 9,4 cm., Ç : 3,1 cm.,
 Dip Ç : 4.1 cm.
 Tanımı : Kırmızı hamurlu, siyah
 astarlıdır. Konik ağızlı,
 uzun boyunlu, tek şerit
 kulplu, basık gövdeli, ge-

niş halka diplidir. Cephe-
de bir palmet motifi bu-
lunmaktadır. Gövde üze-
rinde noksan kısımlar
vardır.

LEKYTHOS :

Cinsi : P. T.
Kat. No : 8 (Şekil 8, Res. 30)
Env. No : 1-28-74
Buluntu
yeri : E/3
Devri : M.Ö. IV. yüzyıl
Ölçüleri : Yük : 6,8 cm., Ç : 6 cm.,
Dip Ç : 5 cm.
Tanımı : Kırmızı hamurlu, siyah
astarlıdır. Basık silindirik
gövdeli, geniş halka dip-
lidir. Gövde üzerinde bir
sandalya üzerine otur-
muş ellerini öne doğru
uzatmış bir kadın figürü
vardır. Elbise detayları
siyah çizgilerle gösteril-
miştir. Boyun ve kulp
noksandır.

LEKYTHOS :

Cinsi : P. T.
Kat. No : 9 (Şekil 9, Res. 31)
Env. No : 2-28-74
Buluntu
yeri : E/3
Devri : M.Ö. IV. yüzyıl
Ölçüleri : Yük : 6,8 cm., Ç : 6 cm.,
Dip Ç : 5 cm.
Tanımı : Kırmızı hamurlu, siyah
astarlıdır. Basık gövdeli,
geniş halka diplidir. Göv-
de üzerinde bir sphenks
motifi bulunmaktadır.
Sphenksin detayları si-
yah çizgilerle belirtilmiş-
tir. Boyun ve kulp nok-
sandır.

LEKYTHOS :

Cinsi : P. T.
Kat. No : 10 (Şekil 10, Res. 32)

Env. No : 18-28-74

Buluntu

yeri : D/3

Devri : M.Ö. IV. yüzyıl

Ölçüleri : Yük : 8,3 cm., Ç : 6,3 cm.,
Dip Ç : 5,2 cm.

Tanımı : Kırmızı hamurlu, siyah
astarlıdır. Basık silindirik
gövdeli, geniş halka dip-
lidir. Gövde üzerinde
omuzun hemen altında
kırmızı bir şerit içinde in-
ce ikişer paralel siyah
şeritle sınırlandırılmış yan
yana ters.(S) motifleri bu-
lunmaktadır. Boyun ve
kulp noksandır.

LEKYTHOS :

Cinsi : P. T.
Kat. No : 11 (Şekil 11)
Env. No : 5-25-75
Buluntu
yeri : A/4
Devri : M.Ö. IV. yüzyıl
Ölçüleri : Yük : 7,9 cm., Ç : 6,1 cm.,
Dip Ç : 5 cm.
Tanımı : Kırmızı hamurlu, siyah
astarlıdır. Basık gövdeli,
geniş halka diplidir. Kul-
pun yarısı ve boyun nok-
sandır.

UNGUENTARIUM :

Cinsi : P. T.
Kat. No : 12 (Şekil 12)
Env. No : 19-28-74
Buluntu
yeri : D/3
Devri : M.Ö. IV. yüzyıl
Ölçüleri : Yük : 8,3 cm., Ç : 6,3 cm.,
Dip Ç : 5,2 cm.
Tanımı : Kırmızı hamurlu, siyah
astarlıdır. Basık silindirik
gövdeli, geniş halka dip-
lidir. Gövde üzerinde
omuzun hemen altında
kırmızı bir şerit içinde
ince ikişer paralel siyah

şeritle sınırlandırılmıştır. Yanyana ters (S) motifleri bulunmaktadır. Boyun ve kulp noksanıdır.

YAGDANLIK :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 13 (Şekil 13)
 Env. No : 4-28-74
 Buluntu
 yeri : E/3
 Devri : M.Ö. IV. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 10 cm., Ç : 7,4 cm.,
 Ağ. Ç : 3,5 cm., Dip Ç :
 4,3 cm.
 Tanımı : Deve tüyü hamurlu, konik ağızlı, oval gövdeli, dışa çıkık düz dipli, şerit kulplu, gövde üzerinde silindirik bir emzik bulunmaktadır. Kabaca işlenmiştir.

TESTİCİK :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 14 (Şekil 14)
 Env. No : 24-28-74
 Buluntu
 yeri : E/3
 Devri : M.Ö. VI. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 19,5 cm., Ç : 11 cm.,
 Ağ. Ç : 8,1 cm.
 Tanımı : Açık deve tüyü hamurlu, dışa dönük ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, keskin omuzlu, aşağı doğru daralan konik gövdeli, dışa dönük halka dipli, omuzdan ağız kenarına bağlanan yukarı taşkın tek şerit kulplu. Omuz üzerinde ortadaki kalın olmak üzere paralel üç kırmızı şerit mevcuttur. Ağız kenarı ve kaide de aynı kırmızı astardan mevcuttur. Kaideden ve gövdeden bazı kısımlar noksanıdır.

TESTİCİK :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 15 (Şekil 15)
 Env. No : —
 Buluntu
 yeri : E/3
 Devri : Hellenistik
 Ölçüleri : Yük : 13,7 cm., Ağ. Ç : 6
 cm.
 Tanımı : Açık deve tüyü hamurlu, dışa dönük ağız kenarlı, konik ağızlı, kısa boyunlu, yuvarlak gövdeli, çift şerit kulpludur. Boyunda koyu kahverengi boyayla yapılmış dalga motifi mevcuttur. Ağız kenarlarında ve gövde üzerinde de aynı boyadan yapılmış düz paralel şeritlere ait izler görülmektedir. Gövdenin büyük bir kısmı noksanıdır.

TESTİ :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 16 (Şekil 16)
 Env. No : 26-28-74
 Buluntu
 yeri : D/3
 Devri : M.Ö. IV. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 26,5 cm., Ç : 18 cm.,
 Dip Ç : 8,5 cm.
 Tanımı : Deve tüyü hamurlu, geniş silindirik boyunlu, yuvarlak gövdeli, dışa taşkın düz dipli, çift şerit kulplu, Ağız ve boyun bir kulplu, ağız ve boyun bir kısmı ile kulpun biri noksan.

TESTİ :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 17 (Şekil 17)
 Env. No : 1-25-75
 Buluntu
 yeri : E/4

Devri : M.Ö. VI. yüzyıl
Ölçüleri : Yük : 24,6 cm., Ağ. Ç :
10,4 cm., Ç : 17,5 cm.,
Dip Ç : 9,3 cm.

Tanımı : Açık deve tüyü hamurlu,
dışa dönük ağız kenarlı,
silindir boyunlu, geniş
karınlı, oval gövdeli, dışa
taşkın çukur dipli, çift şerit
kulpludur. Ağız kenarının
altında üç, boynun
omuzla birleştiği yerde
bir paralel set bulunmak-
tadır. Ağız ve gövdeden
bazı kısımlar eksiktir.

TESTİ :

Cinsi : P. T.
Kat. No : 18 (Şekil 18)
Env. No : —

Buluntu
yeri : E/4

Ölçüleri : Yük : 24 cm., Ağ. Ç : 10
cm., Ç : 18,6 cm., Dip Ç :
9 cm.

Tanımı : Kırmızı hamurlu ve boyu
kırmızı astarlı, hafif dışa
dönük ağız kenarlı silin-
dir boyunlu, geniş karınlı,
yuvarlak gövdeli, dışa taş-
kın çukur dipli, omuzdan
ağız kenarına bağlanan
yukarı taşkın tek şerit
kulplu, boyunla omuzun
birleştiği yerde bir set
mevcuttur. Gövde ve
boynun bir kısmı noksan-
dır.

KÂSE :

Cinsi : P. T.
Kat. No : 19 (Şekil 19)
Env. No : 23-28-74
Buluntu
yeri : I/5
Devri : Hellenistik.
Ölçüleri : Yük : 7 cm., Ağ. Ç : 12
cm., Dip Ç : 5,8 cm.

Tanımı : Kırmızı hamurlu ve astar-
lı, içe dönük ağız kenar-
lı, konik gövdeli halka
dipli derin bir kâsedir.

KÂSE :

Cinsi : P. T.
Kat. No : 20 (Şekil 20)
Env. No : 21-28-74
Buluntu
yeri : —
Devri : Hellenistik.
Ölçüleri : Yük : 5,5 cm., Ağ. Ç : 14,5
cm., Dip Ç : 6,2 cm.

Tanımı : Kırmızı hamurlu ve astar-
lı, hafif içe dönük ağız ke-
narlı, yayvan gövdeli, hal-
ka diplidir. Astar yer yer
dökülmüş ve ağız kenar-
ında kırıklar vardır.

KÂSE :

Cinsi : P. T.
Kat. No : 21 (Şekil 21)
Env. No : 20-28-74
Buluntu
yeri : E/3
Devri : Hellenistik.
Ölçüleri : Yük : 5,2 cm., Ağ. Ç : 15,3
cm., Dip Ç : 5,7 cm.

Tanımı : Kırmızı hamurlu ve as-
tarlı, çok hafif içe dönük
ağız kenarlı, yayvan göv-
deli, halka diplidir. Astar
yer yer görülebilmekte-
dir.

KÂSE :

Cinsi : P. T.
Kat. No : 22 (Şekil 22, Res. 33)
Env. No : 22-28-74
Buluntu
yeri : H/5
Devri : Hellenistik.
Ölçüleri : Yük : 8,8 cm., Ağ. Ç :
17,5 cm., Dip Ç : 7,1 cm.
Tanımı : Kırmızı hamurlu ve astar-
lıdır. İçe dönük ağız ke-

narlı, konik gövdeli halka dipli, derin bir kâsedir.

KYLIX :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 23 (Şekil 23)
 Env. No : —
 Buluntu
 yeri : F/3
 Devri : M.Ö. V. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 5,7 cm., Ağ. Ç : 18,7 cm., Dip Ç : 6,8 cm.
 Tanımı : Kırmızı hamurlu, siyah astarlıdır. Yayvan gövdeli, yüksek halka dipli, çift kulpludur. İç kısımda iç içe daire stilize yaprak motifleri ile doldurulmuştur. Yarısının bir kısmı ile bir kulpu mevcuttur.

FİNCAN :

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 24 (Şekil 24)
 Env. No : —
 Buluntu
 yeri : I/5
 Devri : M.Ö. V. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 3,8 cm., Ç : 7,8 cm., Ağ. Ç : 5,6 cm., Dip Ç : 4,8 cm.
 Tanımı : Kırmızı hamurlu siyah astarlı, içe dönük ağızlı, yuvarlak gövdeli halka dipli- dir. Yarısı noksan- dır.

ÇÖMLEKÇİK,

Cinsi : P. T.
 Kat. No : 25 (Şekil 25)
 Env. No : —
 Buluntu
 yeri : E/4
 Devri : M.Ö. V. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 7 cm., Ağ. Ç : 4,9 cm., Ç : 9,5 cm.
 Tanımı : Kırmızı hamurlu, dışa

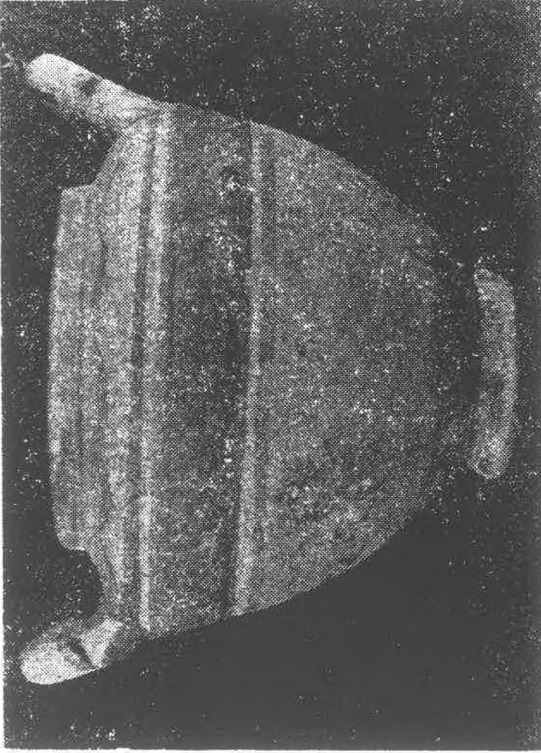
dönük ağız kenarlı, şişkin yuvarlak gövdeli, yuvarlak dipli, karın üzerinden ağız kenarına bağlanan şerit kulpludur. Ağız kenarından, gövdeden ve kulptan bazı kısımlar noksan- dır.

ÇÖMLEKÇİK.

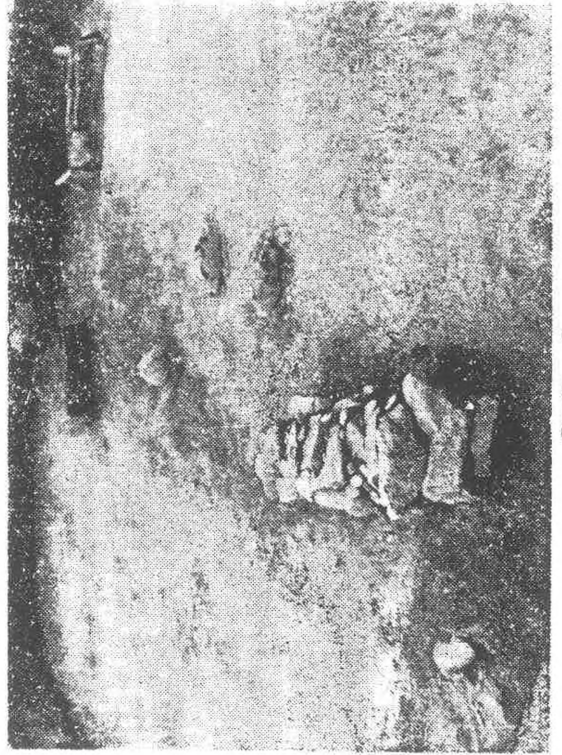
Cinsi : P. T.
 Kat. No : 26 (Şekil 26)
 Env. No : 3-25-75
 Buluntu
 yeri : E/4
 Devri : M.Ö. V. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 11,5 cm., Ağ. Ç : 8,9 cm., Ç : 13,9 cm.
 Tanımı : Koyu kırmızı hamurlu, dışa dönük ağız kenarlı, şişkin yuvarlak gövdeli, yuvarlak dipli- dir. Karın üzerinden ağız kenarına bağlanan tek şerit kulplu- dur. Ağız kenarı ve gövdeden bazı kısımlar nok- sandır.

ÇÖMLEK :

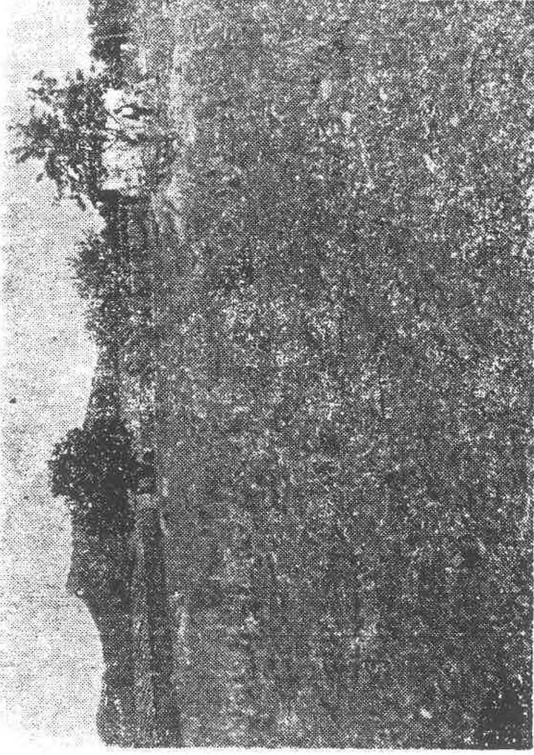
Cinsi : P. T.
 Kat. No : 27 (Şekil 27)
 Env. No : 2-25-75
 Buluntu
 yeri : E/4
 Devri : M.Ö. V. yüzyıl
 Ölçüleri : Yük : 16,5 cm., Ağ. Ç : 13,2 cm., Ç : 22,4 cm.
 Tanımı : Kırmızı hamurlu, dışa dö- nük ağız kenarlı şişkin yuvarlak gövdeli, yuvarlak dipli, omuzdan ağız kenarına bağlanan çift şerit kulpludur. Ağız kenarından ve gövdeden bazı kısımlar noksan- dır.

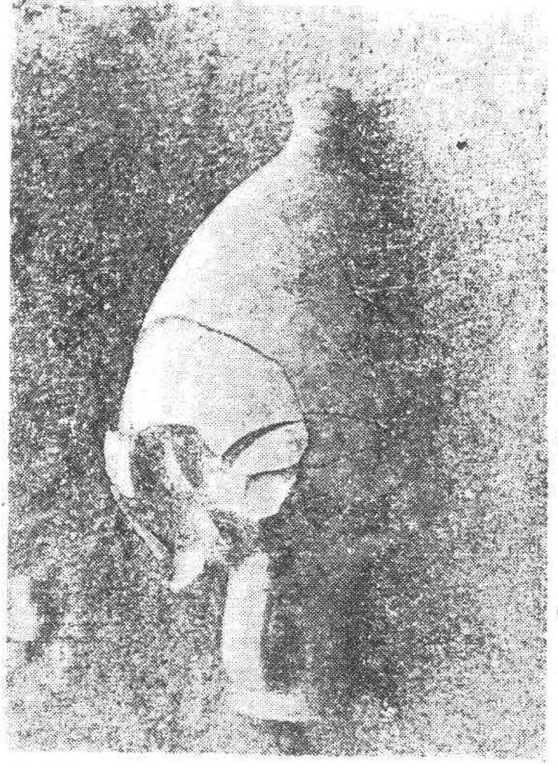
Resim : 1

Resim : 3

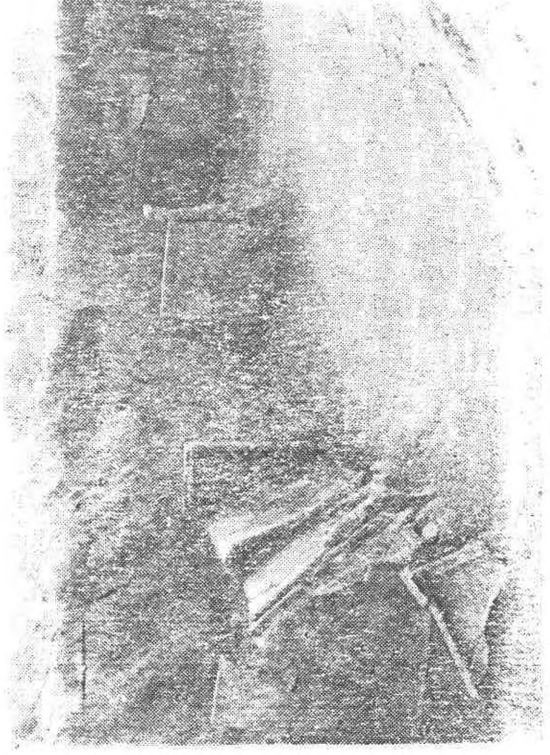
Resim : 2

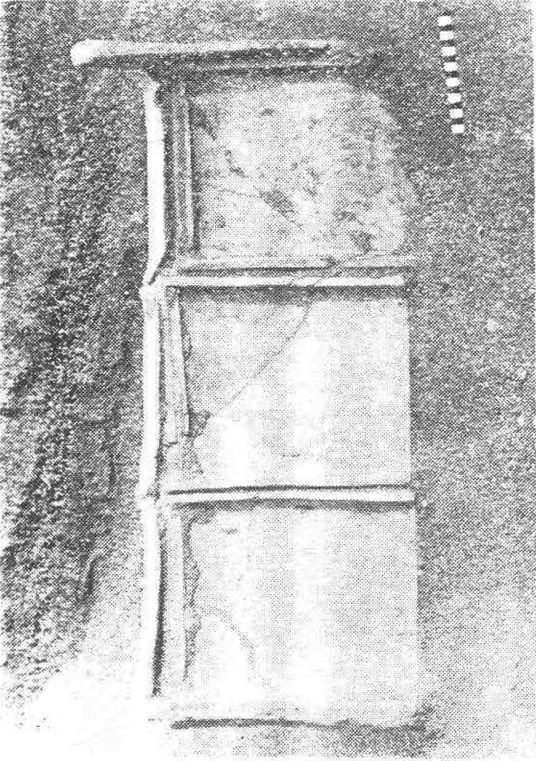
Resim : 4

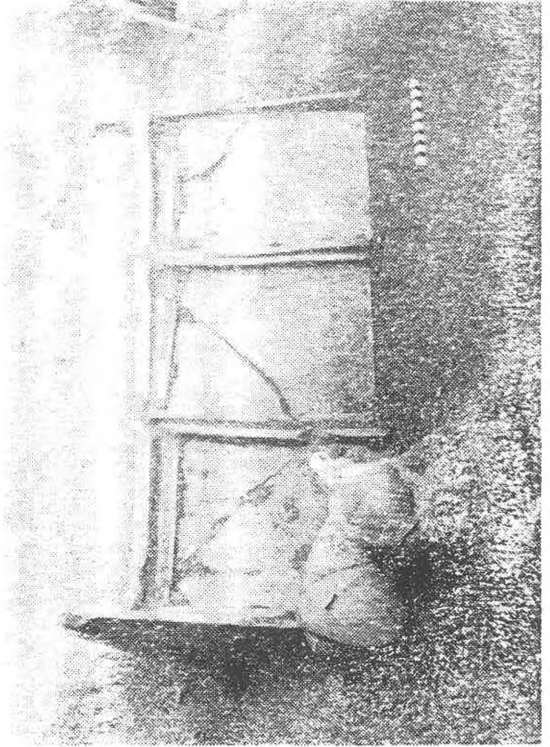
Resim : 6

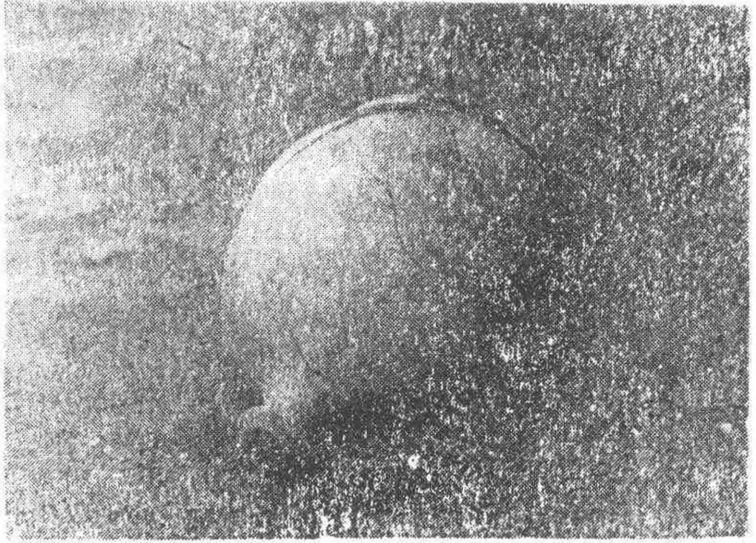
Resim : 8

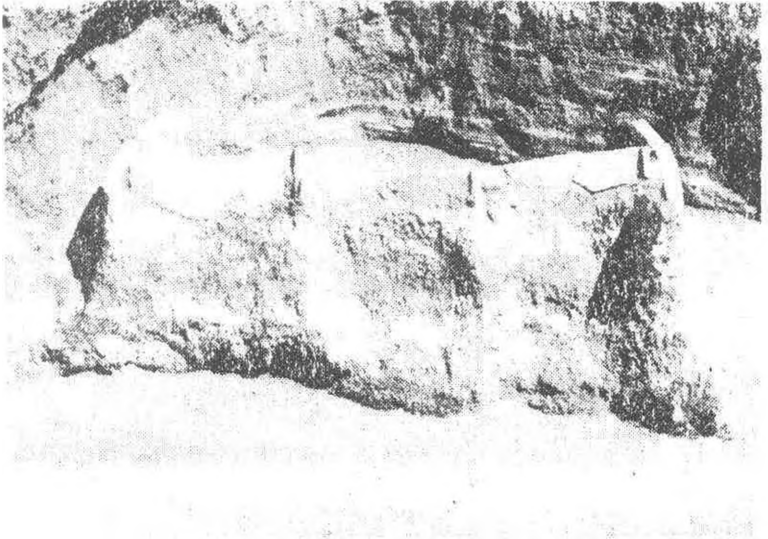
Resim : 5

Resim : 7

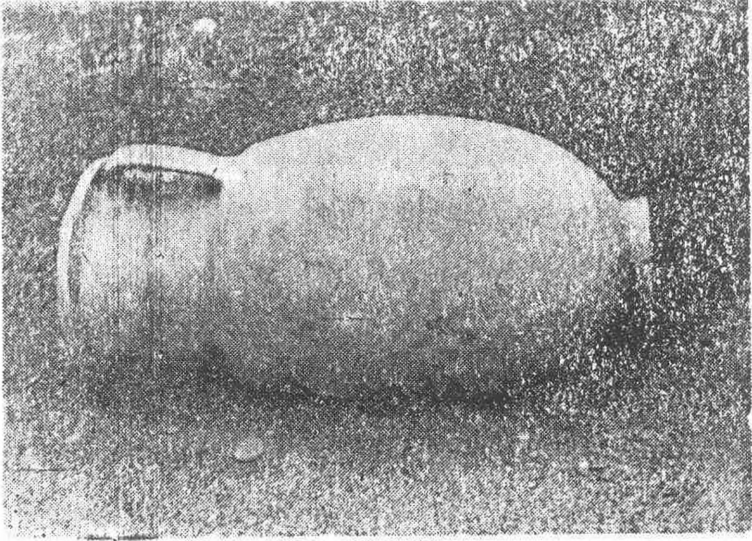

Resim : 9

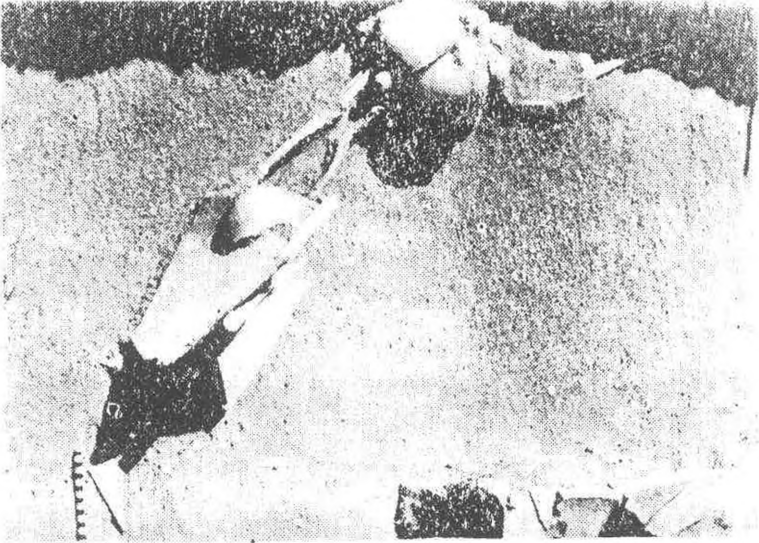

Resim : 11

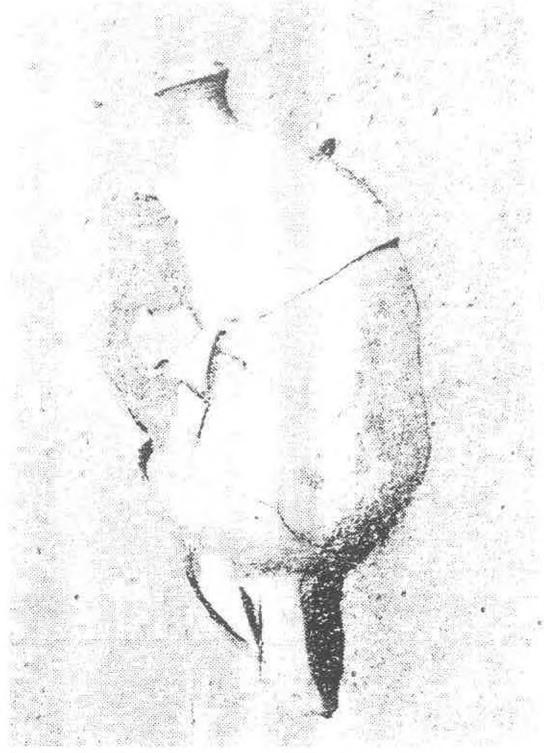
Resim : 10

Resim : 12

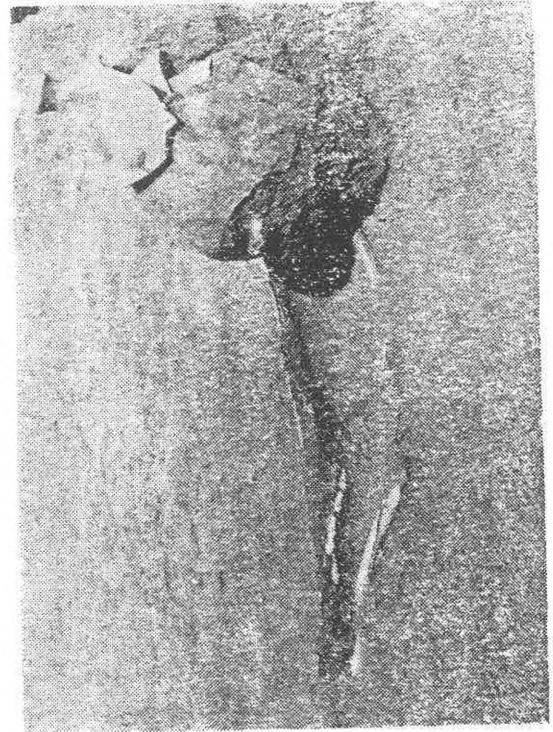
Resim : 14

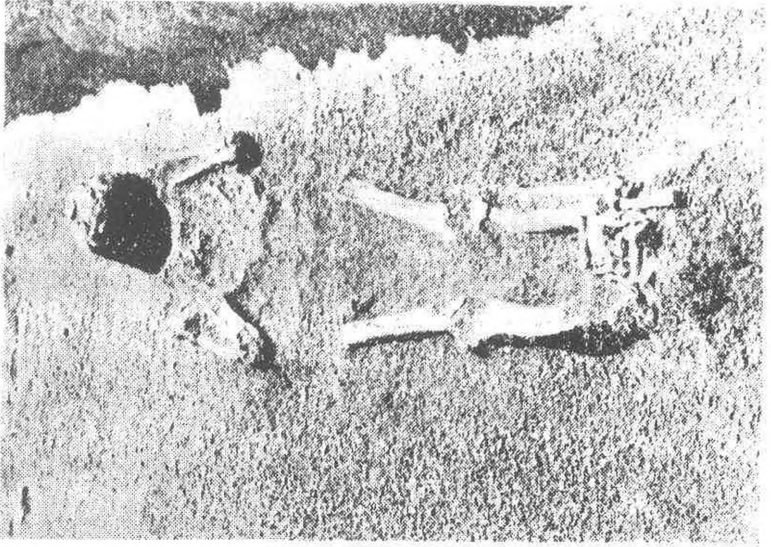
Resim : 16

Resim : 13

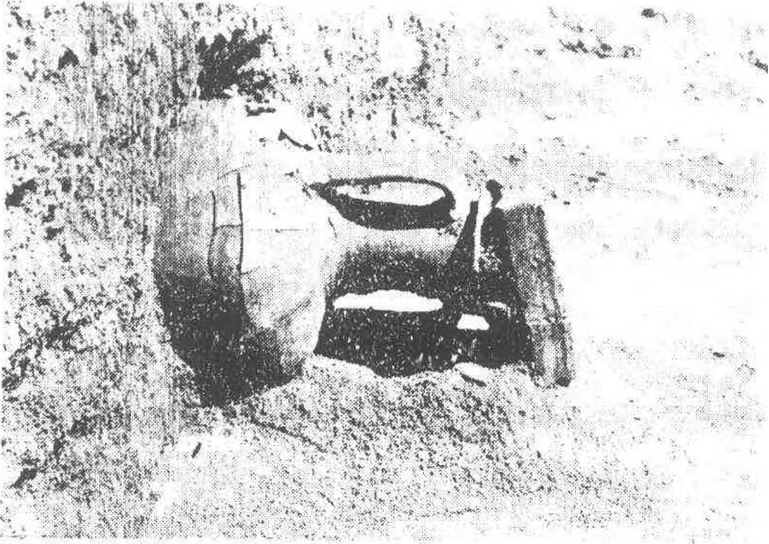
Resim : 15

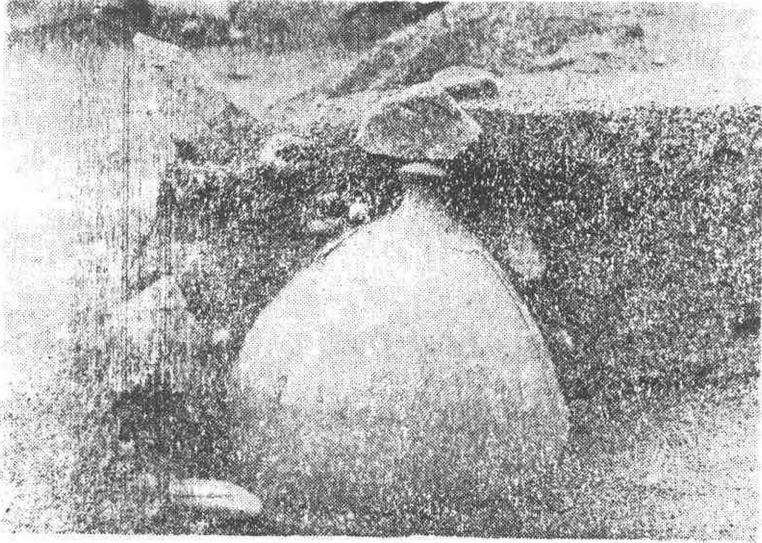
Resim : 17

Resim : 19

Resim : 18

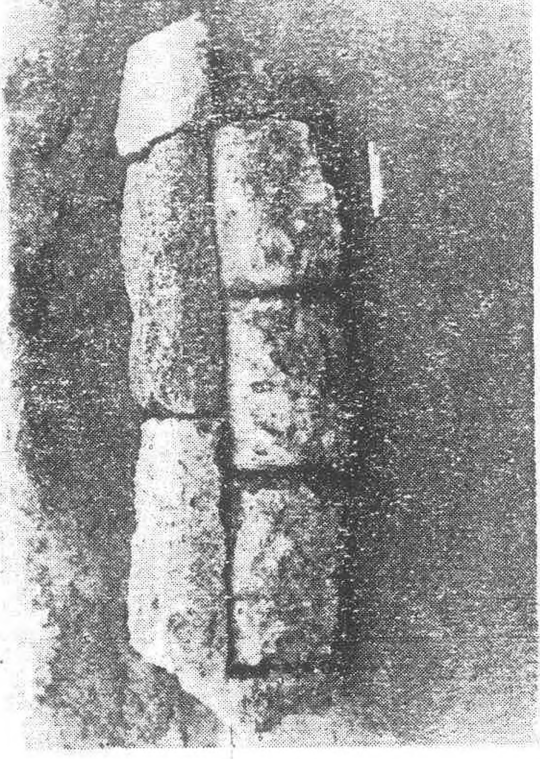

Resim : 20

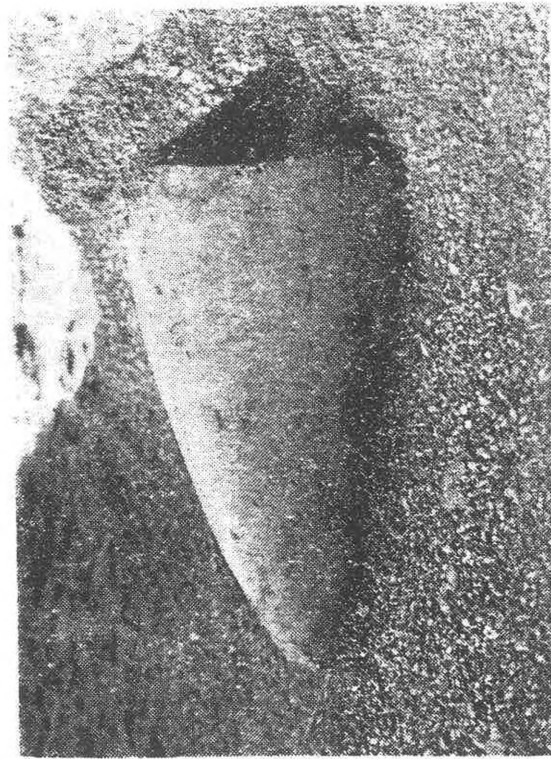

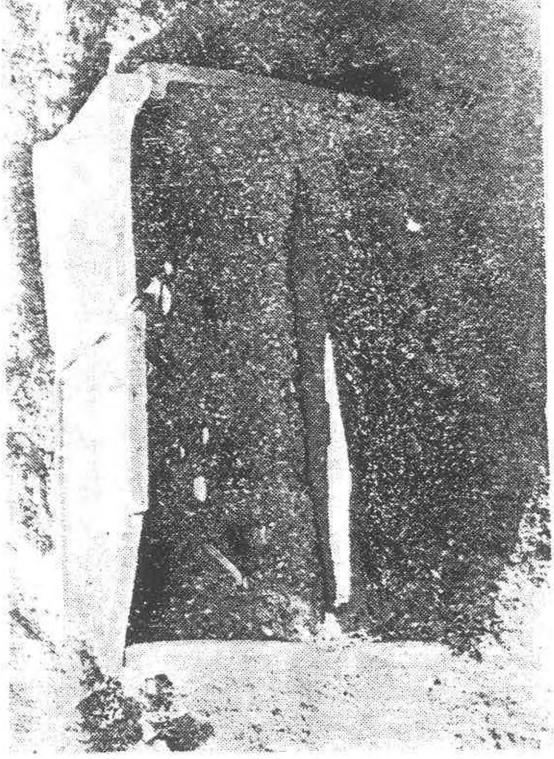
Resim : 22

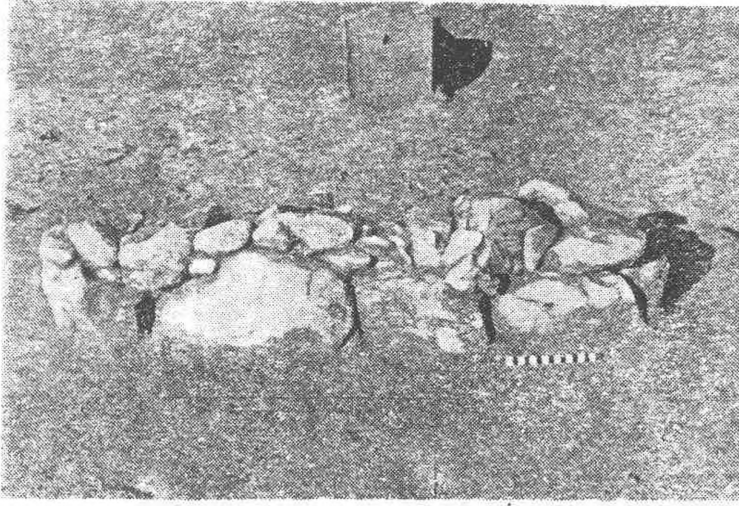
Resim : 24

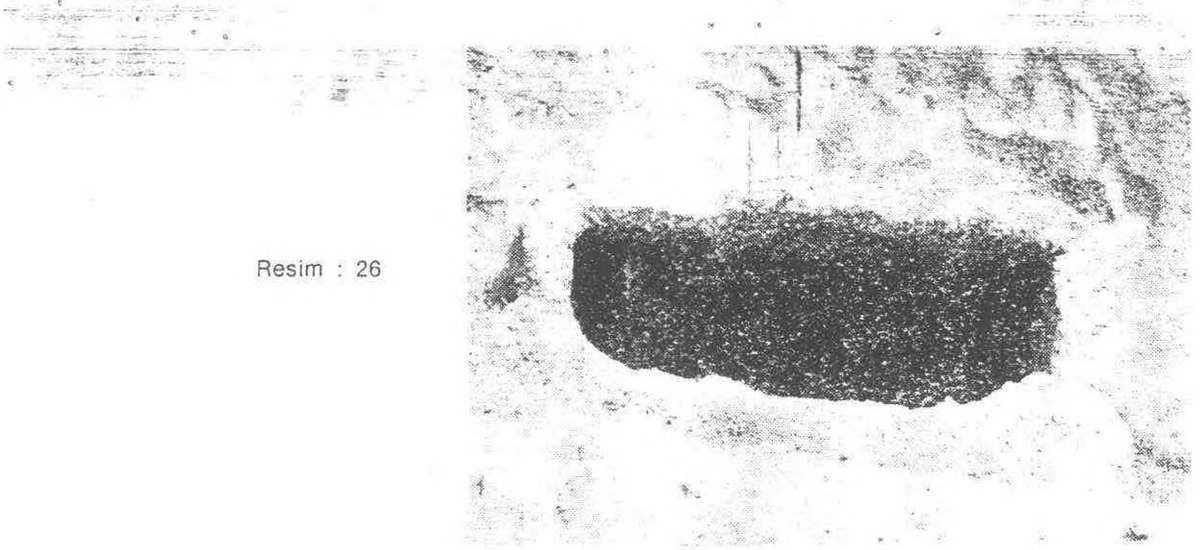
Resim : 21

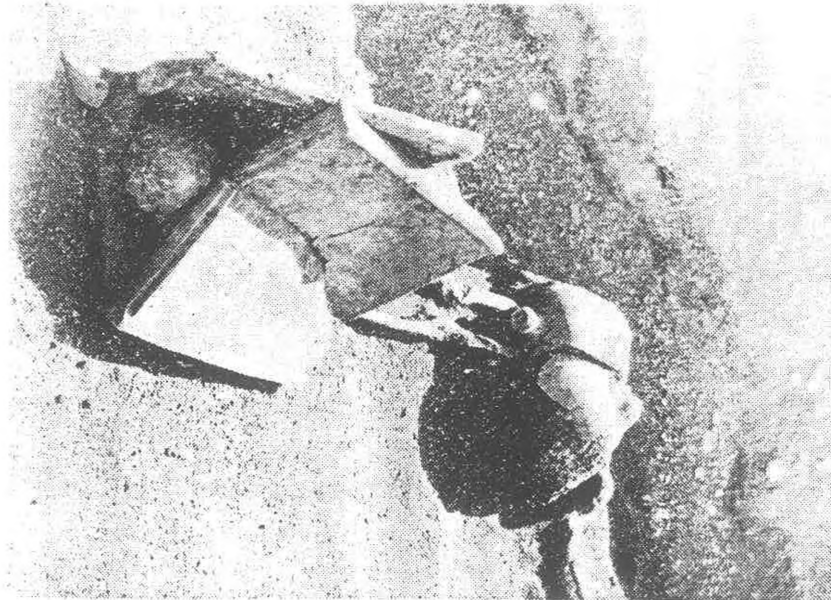
Resim : 23

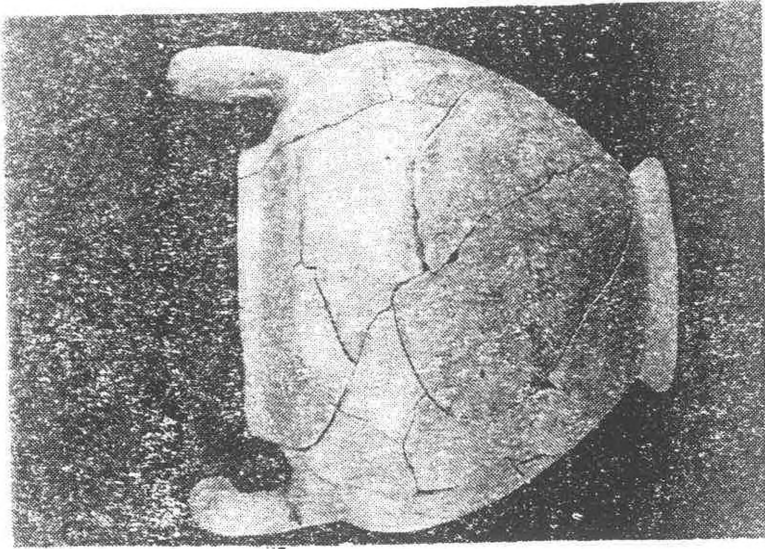
Resim : 25

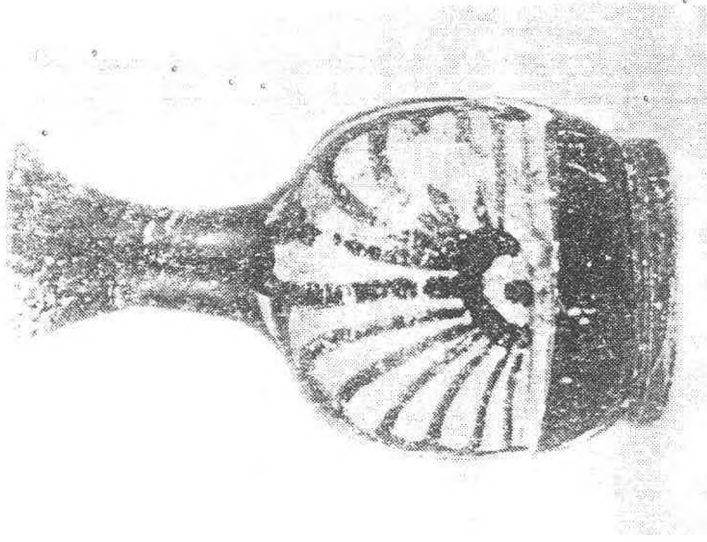
Resim : 26

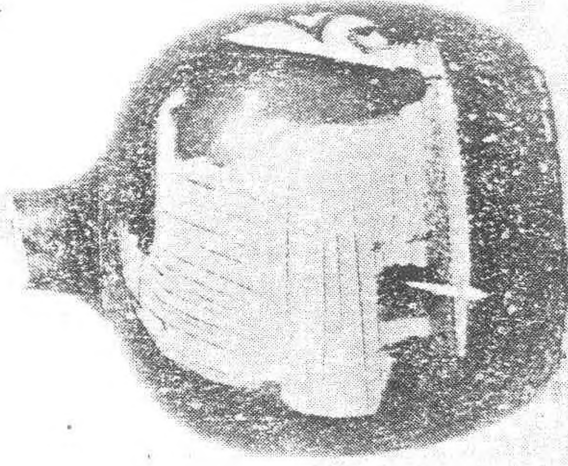
Resim : 27

Resim : 28

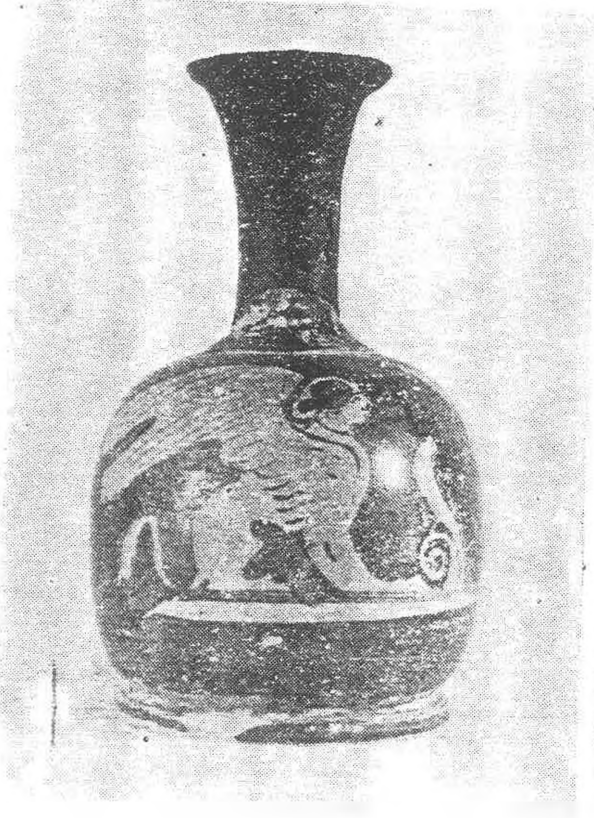

Resim : 29

Resim : 30

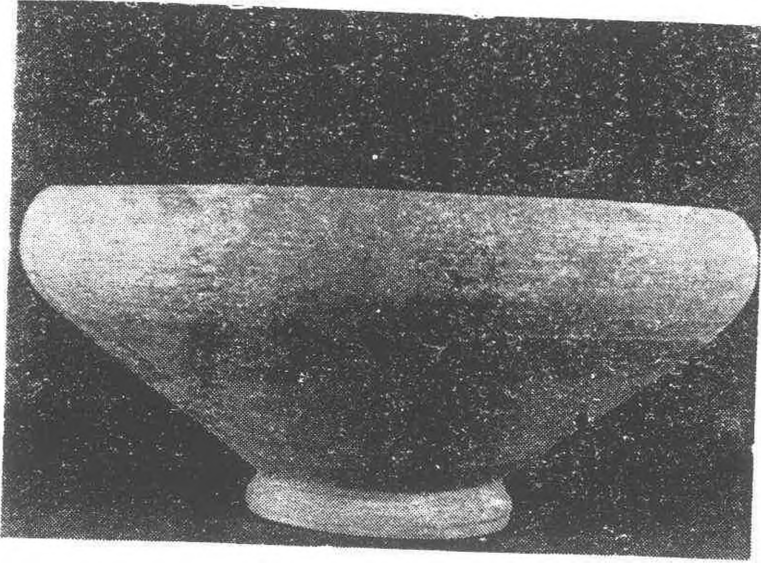

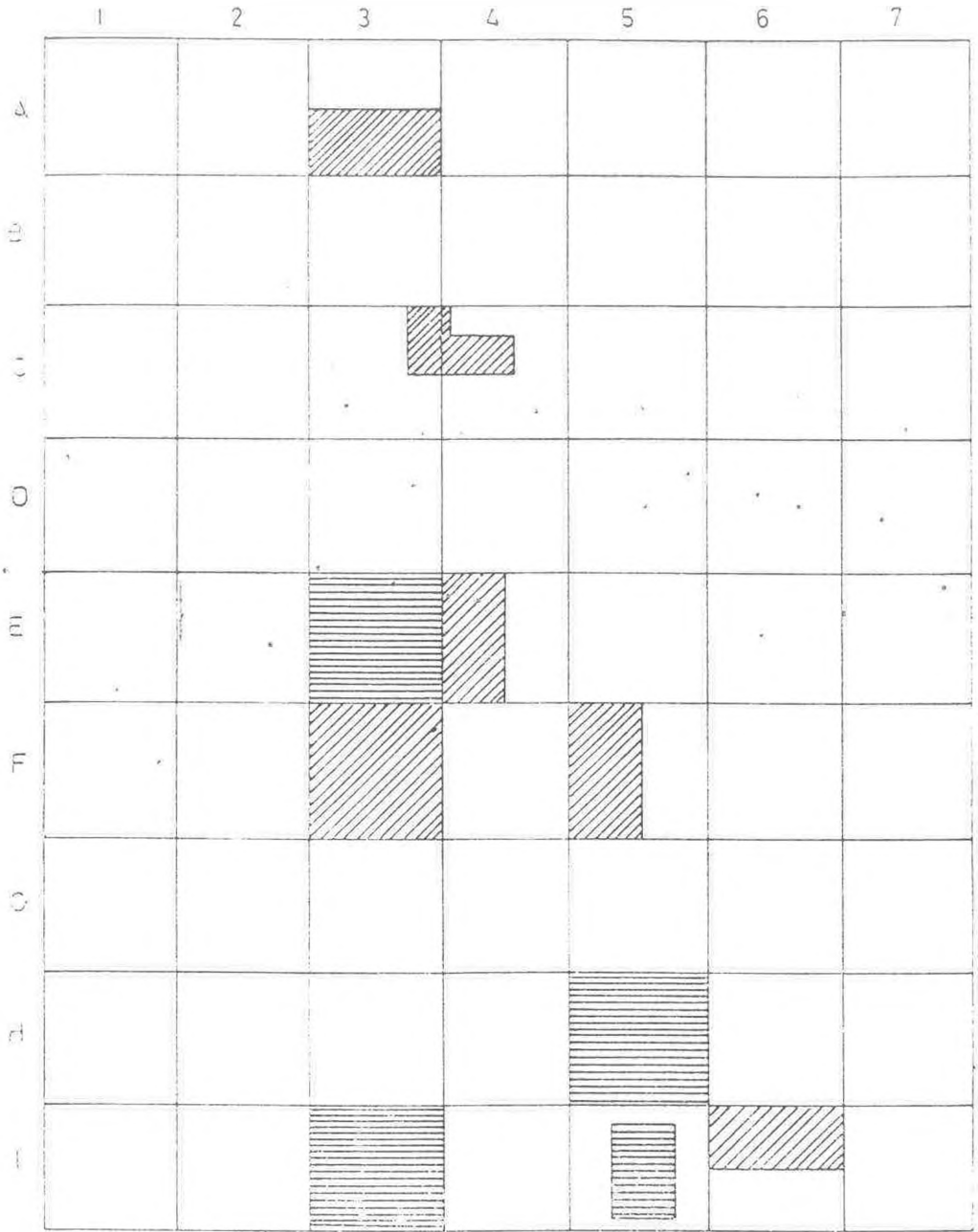
Resim : 31

Resim : 32

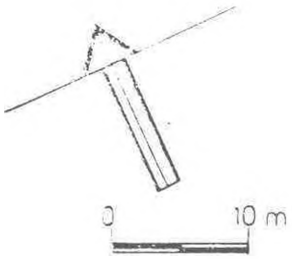
Resim : 33

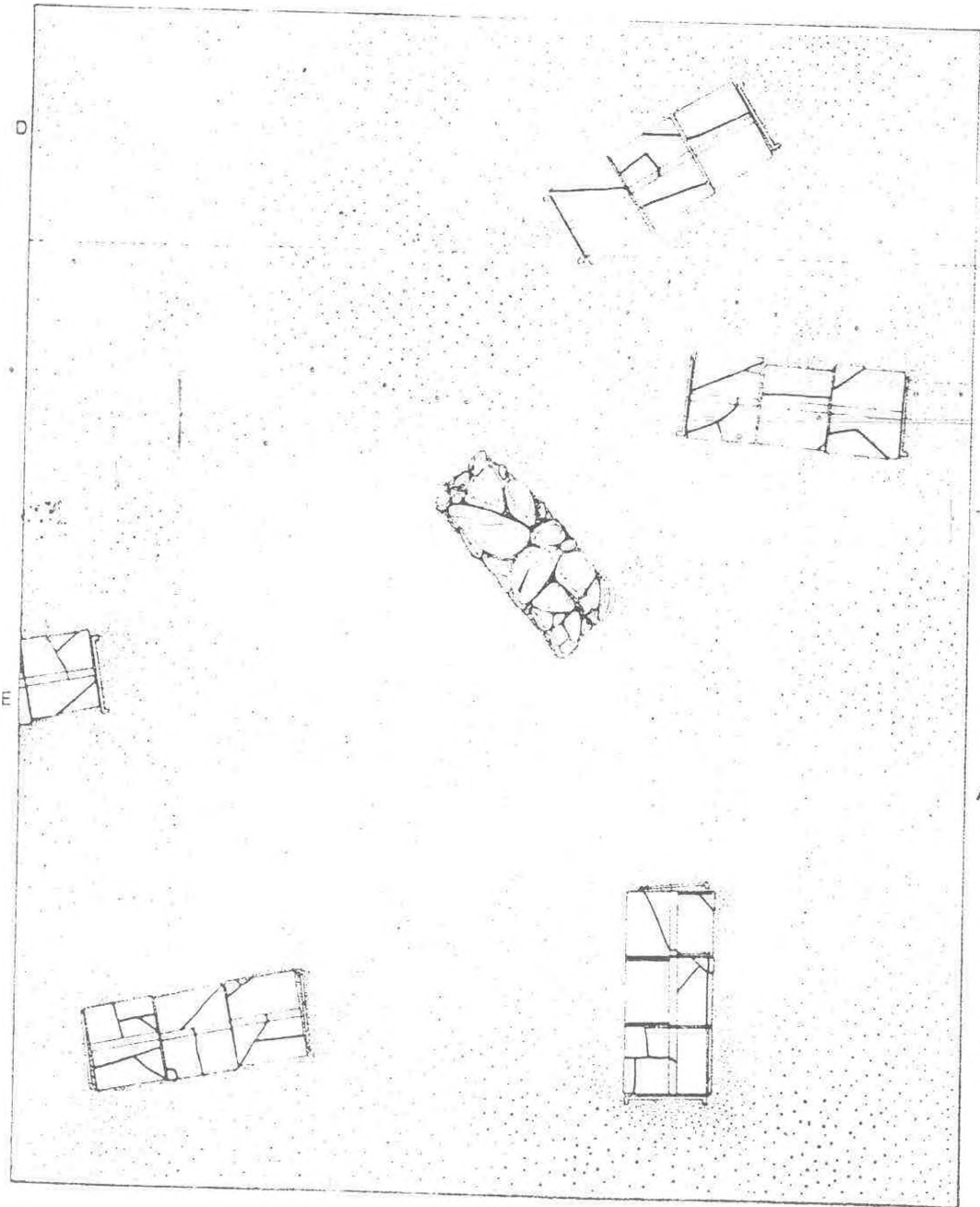

AĞVA-1975

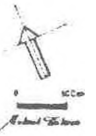
- 1974 Yılı çalışmalarını
 1975 " " "

Plân : 1

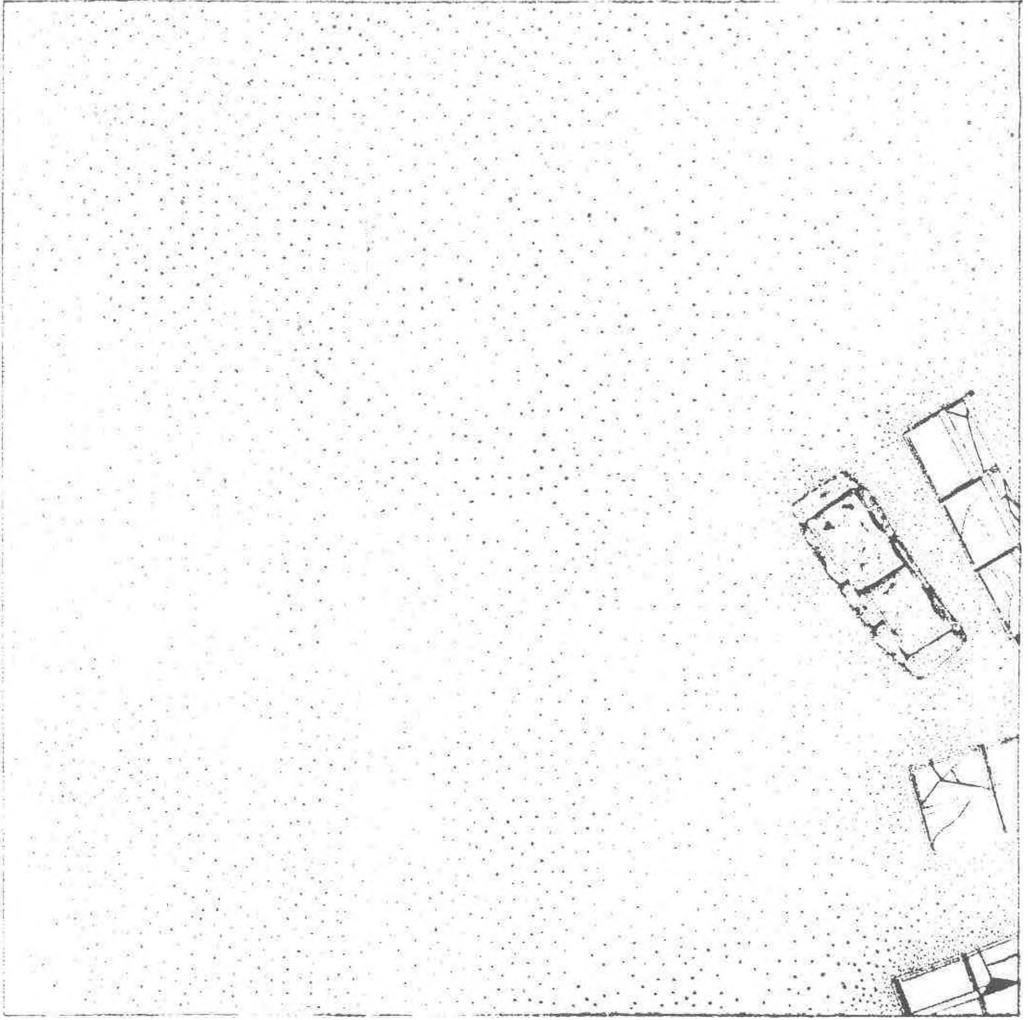
AĞVA-1974
DII/IV-E

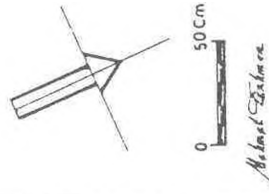
Plân 2

Plân : 2

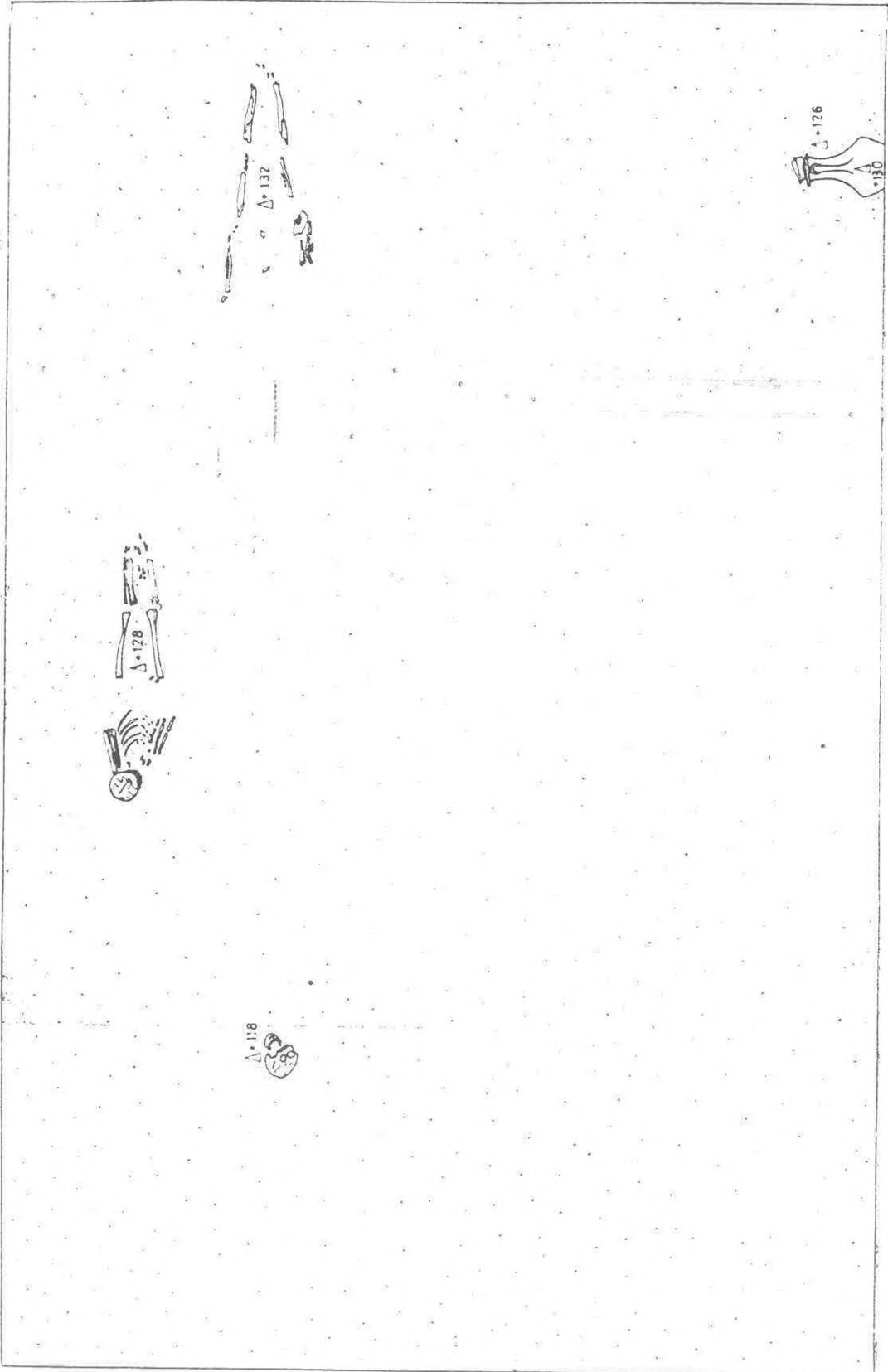
AĞVA-1974
13

Plân : 3

PLAN 4

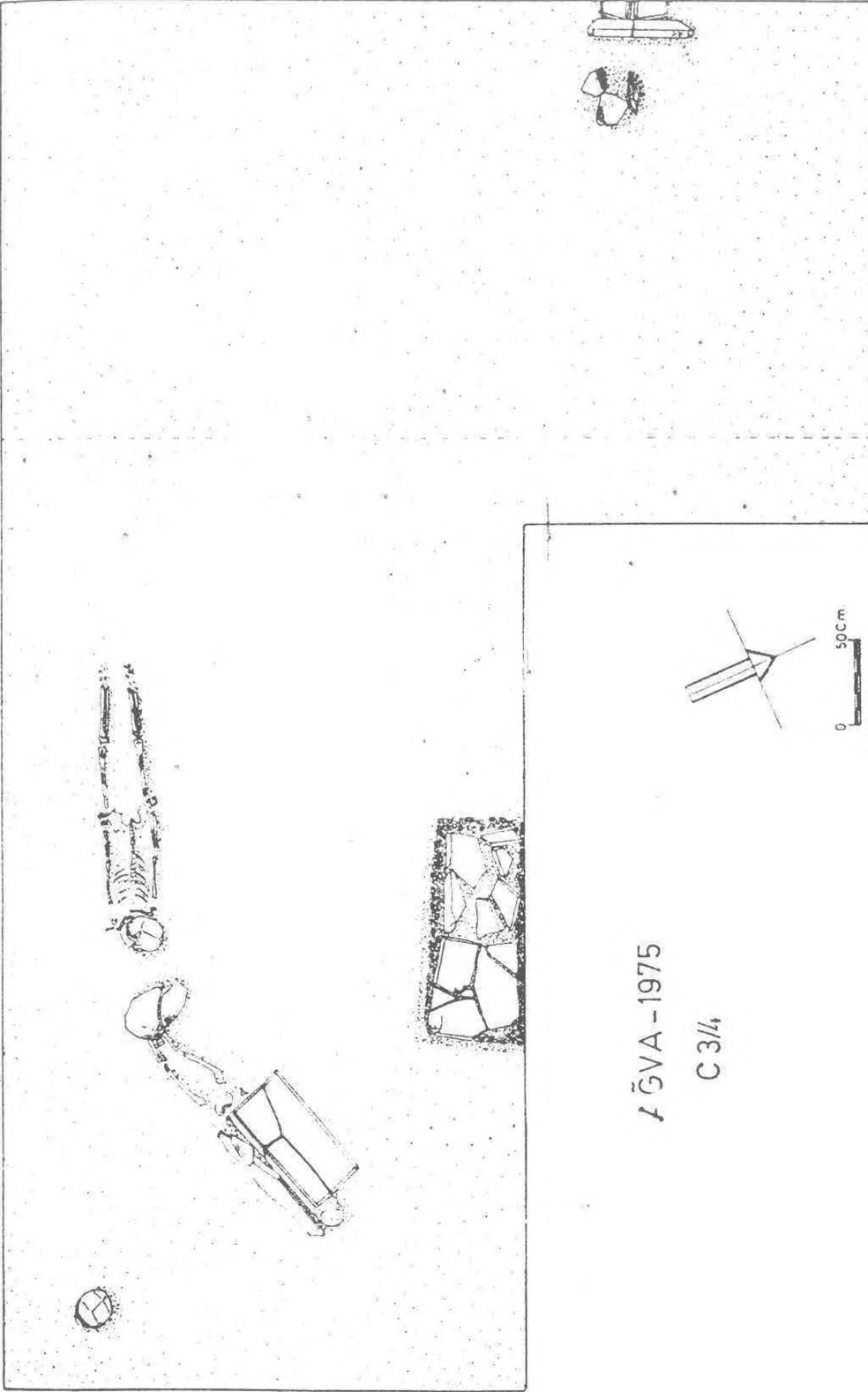

Plan : 4

3

4

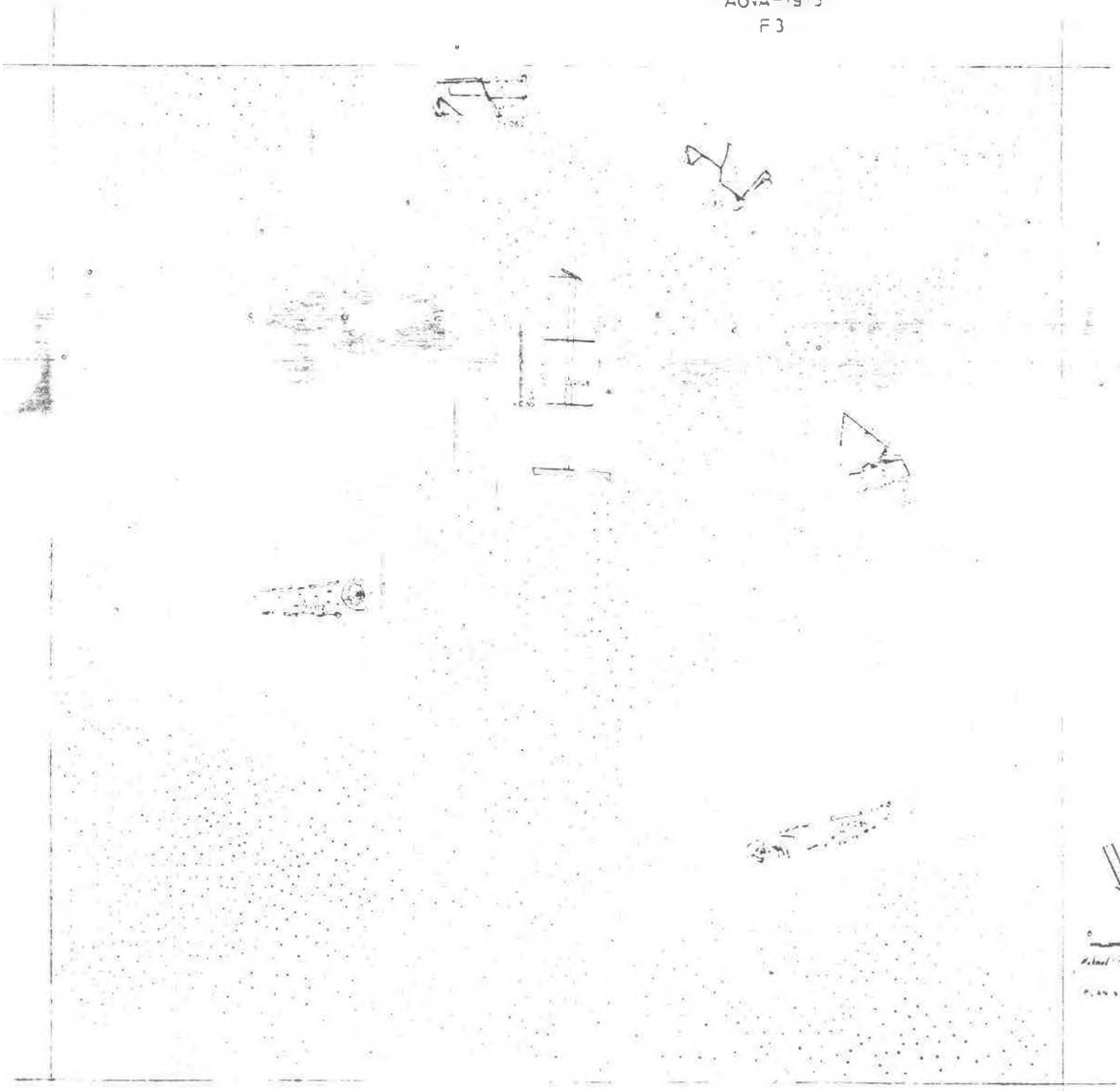
AĞVA - 1975

C 3/4

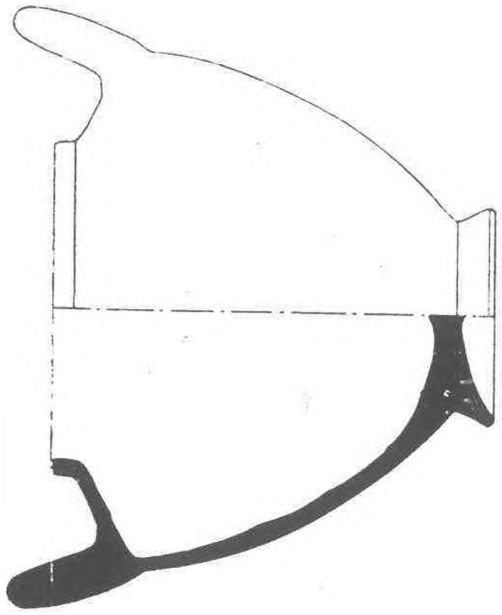
PLAN 5

Plan : 5

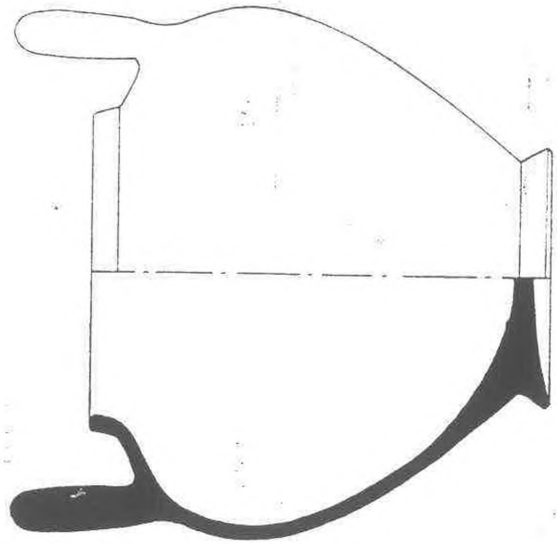
AÖVA-1975
F3

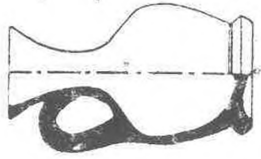
Plan : 6

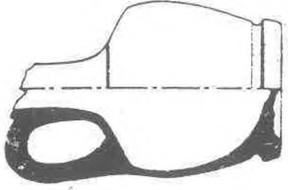
Şekil 1

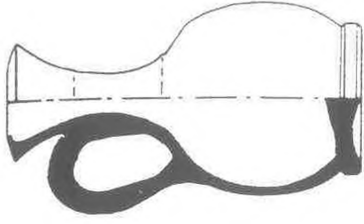
Şekil 2

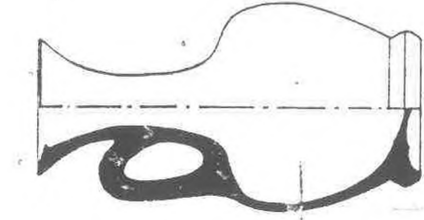
Şekil 3

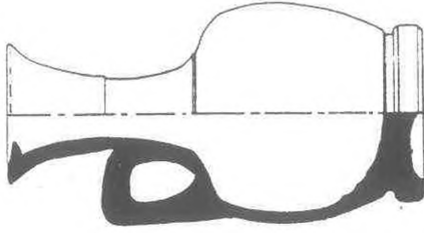
Şekil 4

Şekil 5

Şekil 6

Şekil 7

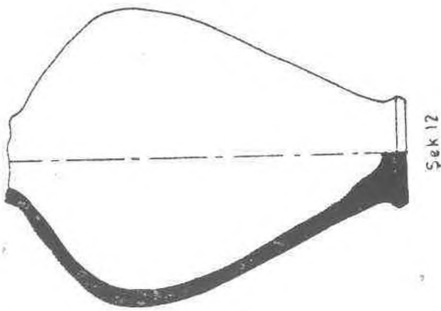

3 cm
M. Kemal Ünver

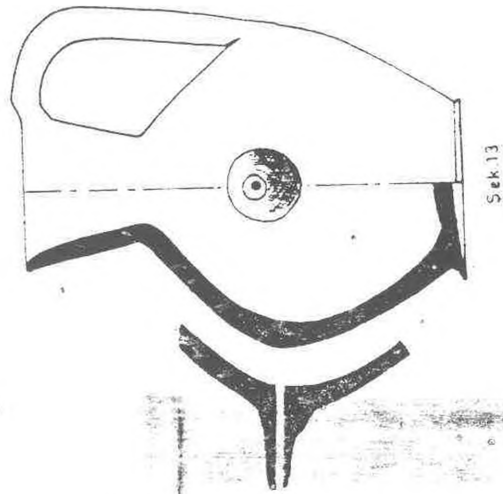
Şekil : 1 - 7

3 cm
M. Kemal Ünver

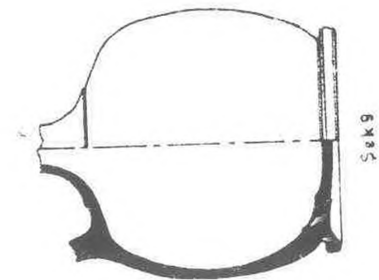
Sek 12

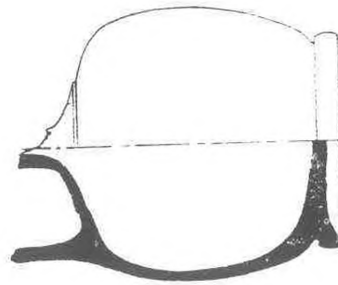
Sek 13

0 3 cm

Müze İstanbul

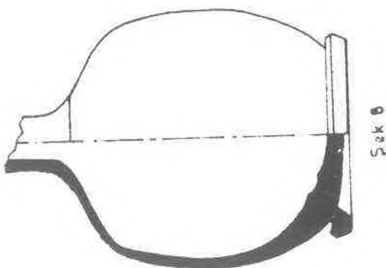
Sek 9

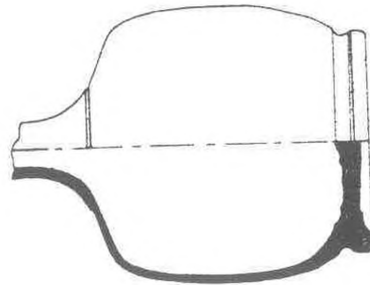
Sek 11

0 3 cm

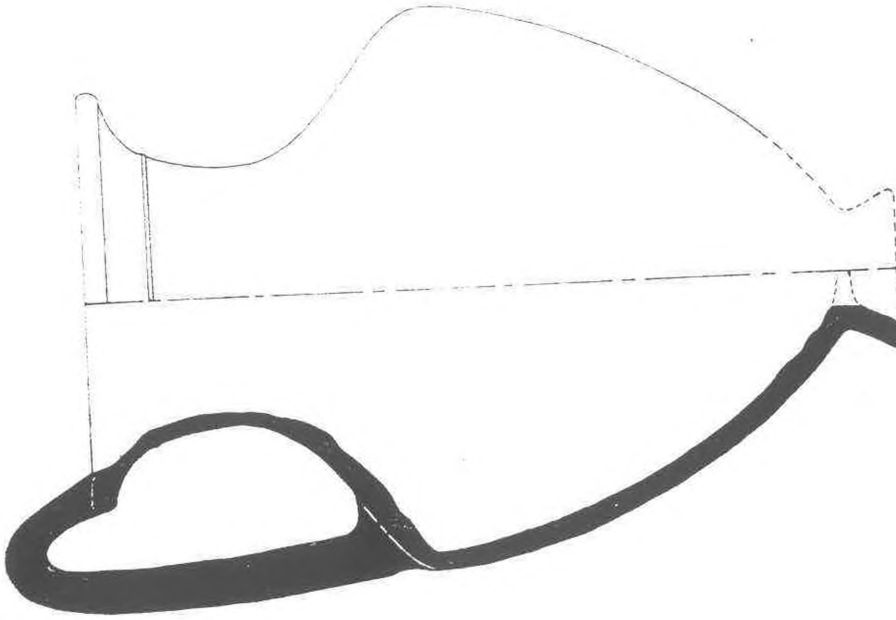
Müze İstanbul

Sek 8

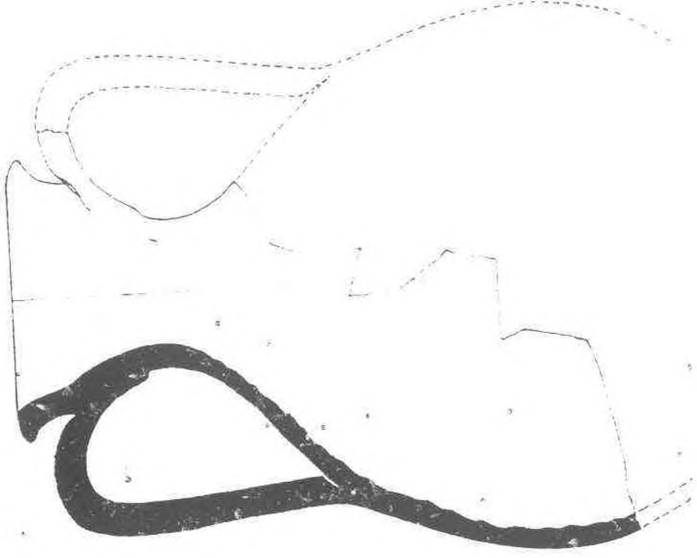
Sek 10

Şekil 14

0 3Cm
M. Kemal Çakır

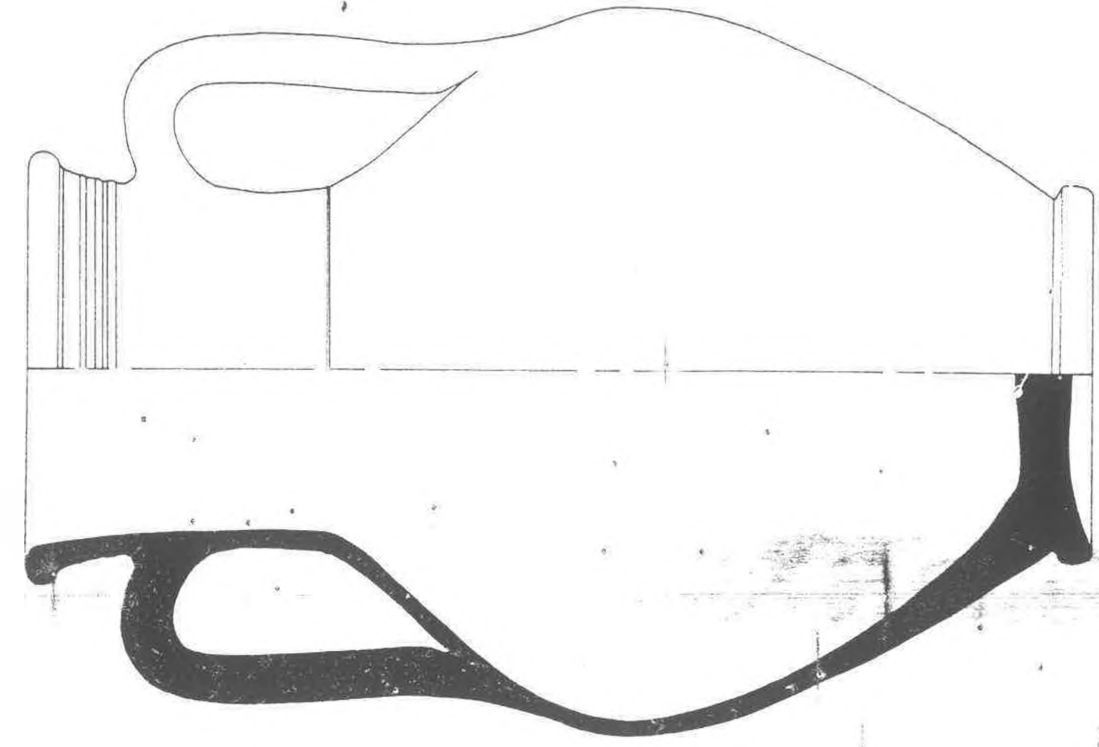

Şekil 15

0 3Cm
M. Kemal Çakır

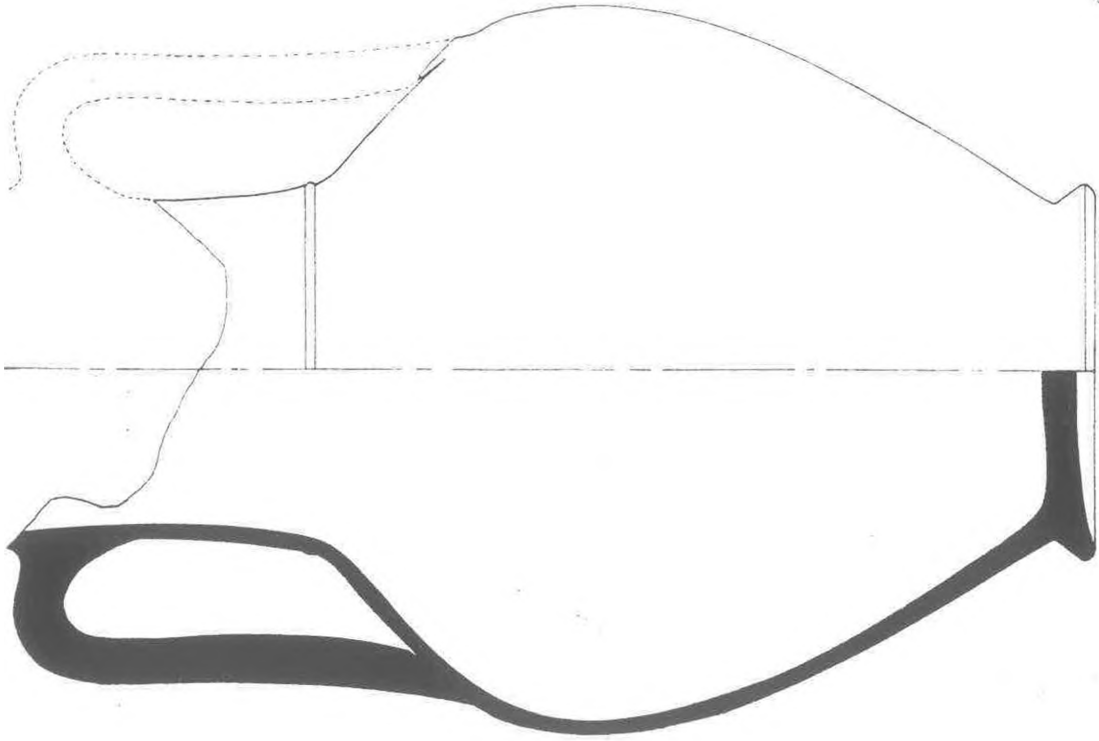
Şekil : 14 - 15

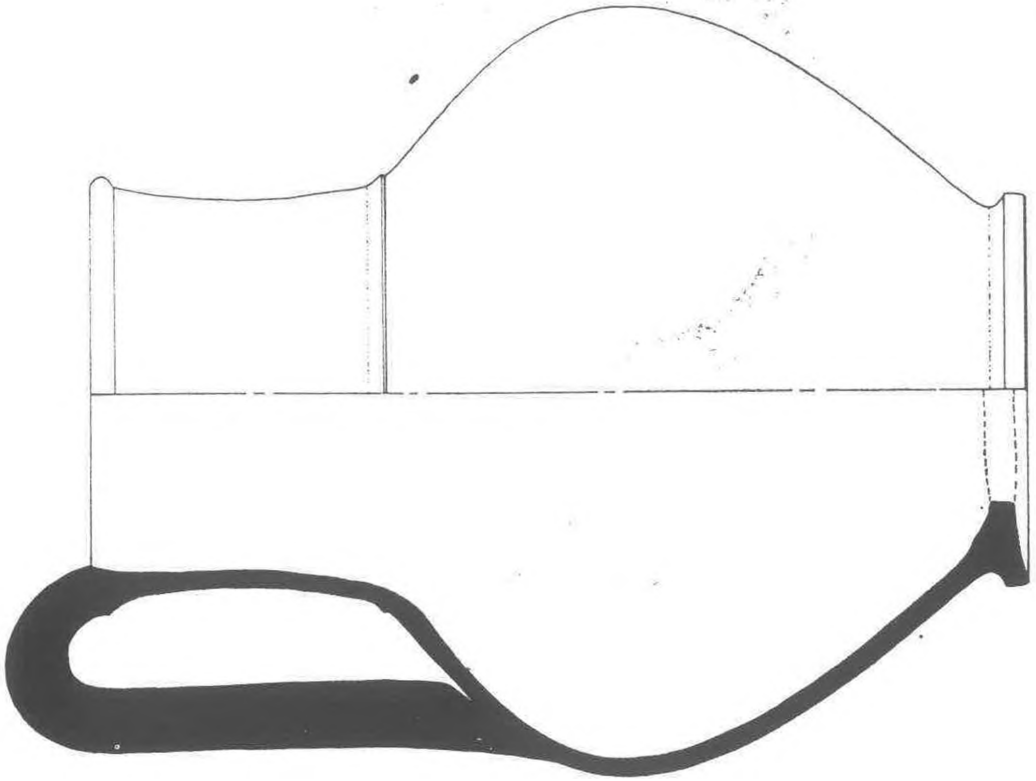
Şekil 17

3 Cm
M. H. Ö. Z. Ö. Ö.

Şekil : 16 - 17

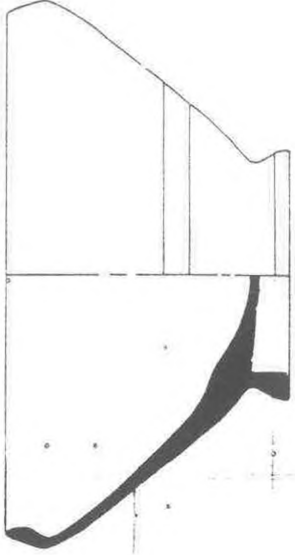
Şekil 16

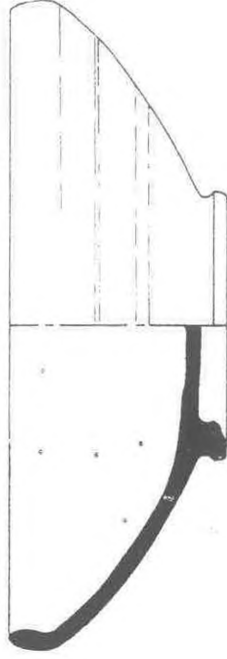
Şekil 18

0 3 Cm

Atılın Çiğdem

Şekil 19

Şekil 20

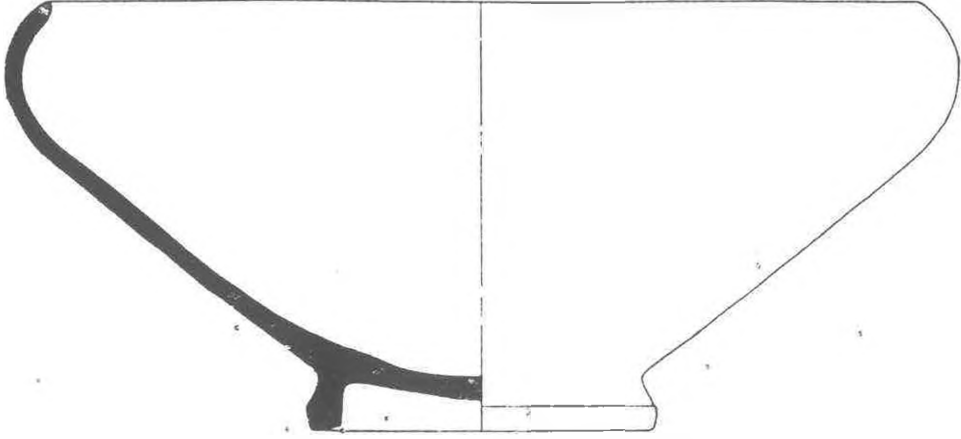

Şekil 21

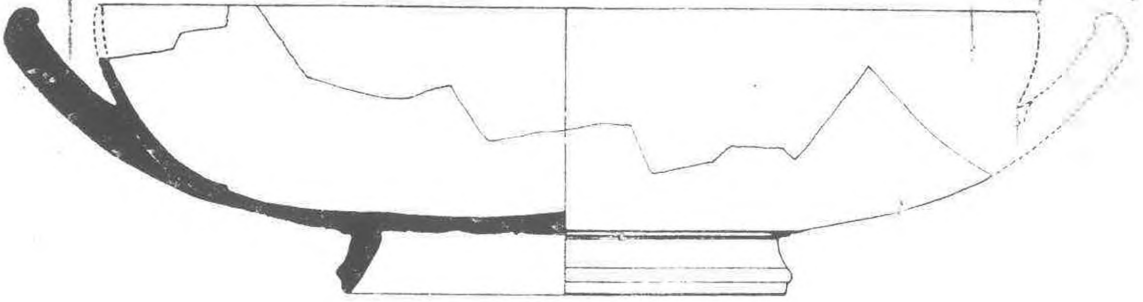
0 3 Cm

Atılın Çiğdem

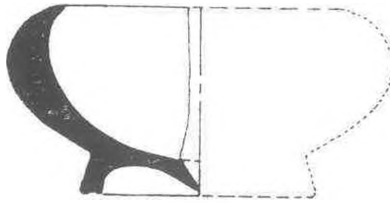
Şekil : 18 - 21

Sek 22

Sek 23

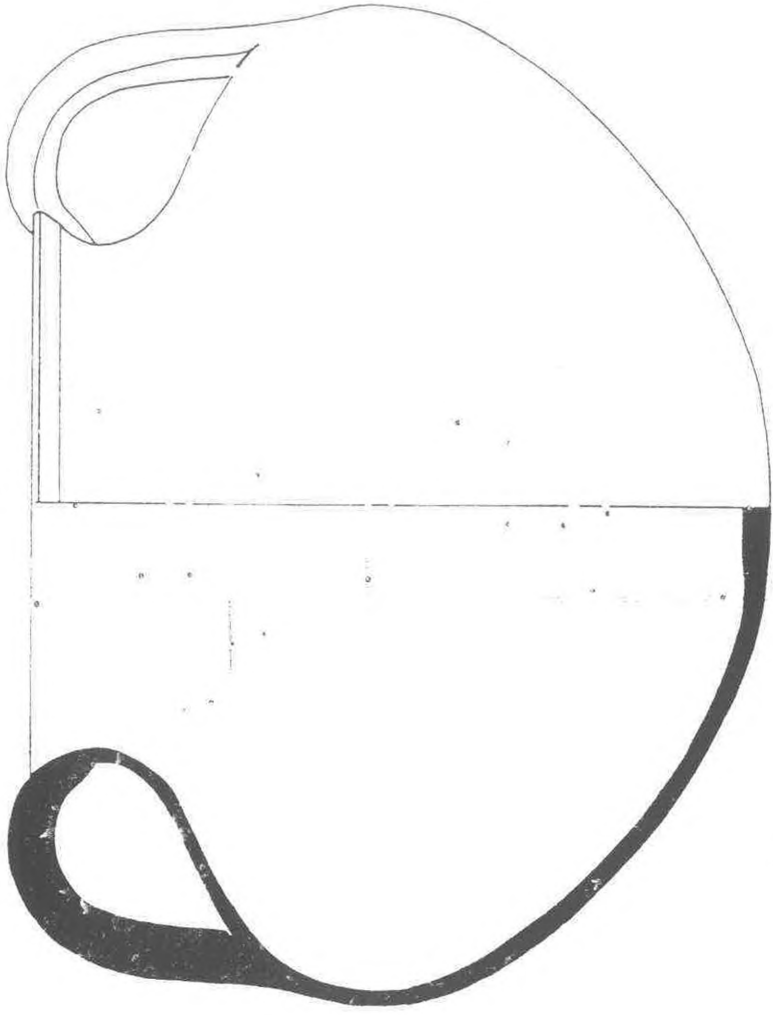
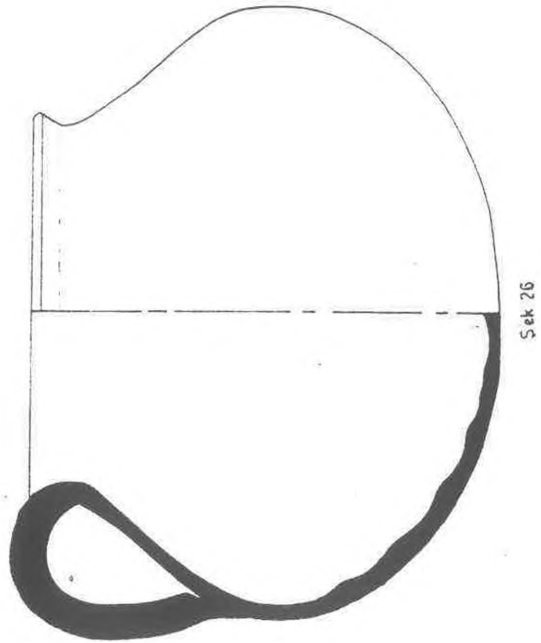
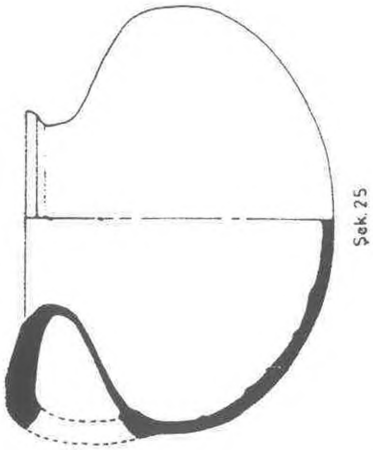
Sek 24

0 30cm

Helmut Tschern

Şekil : 22 - 24

Sek. 27

Şekil : 25 - 27